

Grupa Saponia

Godišnje izvješće za 2015.

Sadržaj

- I. Godišnje izvješće Uprave
- II. Izjava osoba odgovornih za sastavljanje financijskih izvještaja
- III. Financijski izvještaji
- IV. Revizorsko izvješće
- V. Odluka o utvrđivanju financijskih izvještaja

Godišnje izvješće Uprave za 2015.

Izvješće o stanju Grupe

Uspješan trend poslovanja Saponije d.d. u sve dinamičnijim i izazovnijim gospodarskim i makroekonomskim kretanjima utjecao je i na poslovanje ostalih društava u njezinom vlasništvu. Implementacija strategije razvoja i vlastitog poslovnog modela omogućila je značajne pomake i kontinuitet uspjeha na nivou cjelokupne Grupe. Pozitivni pokazatelji uspješnosti rezultat su inovativnosti novih i unaprjeđenje postojećih proizvoda, kontinuiranog procesa investiranja u novu tehnologiju, smanjenja operativnih troškova te aktivnosti na području prodaje i marketinga.

Sagledavajući moguća kretanja i trendove hrvatskog gospodarstva i prerađivačke industrije, a uvažavajući vlastite potencijale, ciljevi za 2016. godinu usmjereni su na povećanje udjela na tržištu, unaprjeđenje kvalitete proizvoda, jačanje ukupne konkurentnosti, modernizaciju tehnoloških procesa te rast profitabilnosti i održavanje zadovoljavajuće razine likvidnosti i financijske stabilnosti.

Naglasak poslovne strategije na jasan razvoj, originalni hrvatski proizvod i orijentiranost prema izvozu potvrdili su status Grupe kao moderne proizvođačke industrije okrenute budućnosti. U poslovnom i društvenom okruženju Grupa Saponia prepoznata je kao respektabilna, transparentna, odgovorna i perspektivna grupacija okrenuta rastu, razvoju i poslovnoj izvrsnosti.

Rezultati poslovanja

Poslovne rezultate 2015. godine obilježili su značajan rast prihoda od prodaje i neto dobiti. Ostvareni su ukupni prihodi od 1.121,3 milijuna kuna, što je rast od 6,1 posto u odnosu na prethodnu godinu. Uz identičan trend rasta, ostvareni su poslovni prihodi u iznosu od 1.111,8 milijuna kuna dok prihodi od prodaje iznose 1.098,6 milijuna kuna i bilježe rast od 8,9 posto.

Realizacija proizvoda u odnosu na prethodnu godinu porasla je kako na domaćem tako i na inozemnom tržištu. Prihodi od prodaje na domaćem tržištu porasli su za 8,0 posto, iznose 592,3 milijuna kuna i čine 53,9 posto ukupne prodaje. Nasuprot tome, prihodi od prodaje u inozemstvu iznose 506,3 milijuna kuna, bilježe rast od 10,1 posto i u strukturi ukupne prodaje nose 46,1 posto.

Ukupni rashodi u 2015. godini iznose 1.099,8 milijuna kuna što je za 5,0 posto više u odnosu na prethodnu godinu. Poslovni rashodi iznosom od 1.072,0 milijuna kuna bilježe rast od 4,7 posto, a u strukturi najveći udio od 52,6 posto odnosi se na troškove sirovina i materijala.

U 2015. godini Grupa je ostvarila EBITDA u iznosu od 89,3 milijuna kuna uz ostvarenu EBITDA maržu od 8,0 posto. Ostvarena dobit prije oporezivanja od 21,5 milijuna kuna rezultat je ostvarene operativne dobiti od 39,8 milijuna kuna i gubitka iz financijskih aktivnosti od 18,3 milijuna kuna. Nakon obračuna poreza na dobit i pripisa alikvotnog dijela dobiti vlasnicima nekontrolirajućih udjela, ostvarena je dobit za raspodjelu vlasnicima od 19,9 milijuna kuna.

Na dan 31. prosinca 2015. godine, ukupna imovina Grupe iznosila je 1.071,5 milijuna kuna i veća je u odnosu na početak godine za 39,6 milijuna kuna. U proizvodne i poslovne procese investirano je 40,1 milijun kuna. Ukupna dugotrajna imovina iznosi 553,3 milijuna kuna i u strukturi ukupne aktive nosi 51,6 posto. Kratkotrajna imovina iznosom od 518,2 milijuna kuna u ukupnoj imovini sudjeluje s 48,4 posto, a u odnosu na prethodnu godinu povećana je za 24,2 milijuna kuna.

Kapital Grupe Saponia na kraju 2015. godine iznosio je 353,8 milijuna kuna što je povećanje od 6,8 posto u odnosu na kraj prethodne godine. Povećanje je rezultat ostvarene neto dobiti u 2015. godini te ukidnja dijela revalorizacijskih pričuva financijske imovine raspoložive za prodaju. Ukupna imovina Grupe u 2015. godini financirala se sa 63,5 posto iz dugoročnih te 36,5 posto iz kratkoročnih obaveza.

Očekivani razvoj društva i zaštita okolišta

Poslovni uspjeh ne bi bio moguć bez aktivnosti usmjerenih na daljnje unaprjeđenje kvalitete i izvornosti u svim segmentima poslovanja, optimalizaciji proizvodnje i troškovnoj učinkovitosti, uz stalno praćenje noviteta i kretanja na tržištu repromaterijala, s posebnim naglaskom na društveno odgovorno ponašanje i zaštitu okolišta. Za ostvarenje postavljene strategije planirana su daljnje investicije u tehnološki razvoj, ulaganja u marketing te jačanje pozicija Grupe i na hrvatskom a posebno na izvoznim tržištima.

Zahvaljujući inovativnim proizvodima te korporativnoj odgovornosti prema sveukupnom okruženju, Grupa će nastojati ne samo zadovoljavati potrebe svojih klijenata već i osigurati prosperitet svojih zaposlenika, dioničara i okruženja u kojem djeluje, s osnovnom misijom unapređenja življenja prisustvom svojih proizvoda u svakodnevnom životu potrošača.

Grupa Saponia svoje poslovanje temelji na promicanju održivog razvoja. Osnovi zadatak je stvoriti ekonomski uspješne, ekološki prihvatljive i društveno odgovorne poslovne subjekte. Sustavna briga o zaštiti okoliša ugrađena je u sve razine poslovanja, a donošenjem Politike zaštite okoliša Grupa je definirala upravljanje očuvanjem okoliša kao jedan od najvažnijih čimbenika strategije razvoja.

Ljudski resursi

Rast poslovanja nekog društva za sobom u pravilu donosi i rast zaposlenosti i poboljšanje starosne i obrazovne strukture radnika. Porast zaposlenosti odvija se trenutno u dva smjera: zapošljavanje trenutno potrebnih radnika vezano uz rast proizvodnje i odabir kadrova koji će osigurati kontinuitet poslovanja kroz upravljanje sukcesijom.

Ulaganje u poticajno radno okruženje i motivirane zaposlenike omogućuje stvaranje inspirativne radne atmosfere. Kontinuiranom interakcijom poslodavca i zaposlenika, kroz poboljšavanje njihovog obrazovnog statusa, usvajanja novih znanja i vještina te optimizacijom strukture zaposlenika, osiguravaju se i ostala materijalna i nematerijalna prava u skladu s kolektivnim ugovorom i drugim pravilnicima. Primjena dugoročnog, sveobuhvatnog i integriranog procesa upravljanja ljudskim resursima jedan je od strateških ciljeva razvoja Grupe.

Ovisna i pridružena društva

Društva s kojima je Saponia direktno vlasnički povezana i čiji su financijski izvještaji obuhvaćeni ovim konsolidiranim izvještajem su Kandid d.o.o. Osijek, Maraska d.d. Zadar, Mercos d.o.o. Osijek, Dalmatien Beteiligungs GmbH Klagenfurt, Saponia Commerce d.o.o. Ljubljana i Saponia Commerce d.o.o. Beograd.

Povećanjem ulaganja u 2015. godini u društvo Brodomerkur d.o.o. Široki Brijeg stekli su se uvjeti da se ovo ulaganje kvalificira kao ulaganje u pridruženo društvo.

Saponia je u 2015. prodala udjel u Saponia Komerc doel Skopju što je utjecalo u određenoj mjeri na konsolidirane financijske izvještaje u usporedbi s prethodnom godinom, ali i povećala udjele u ovisnim i pridruženim društvima za 84,9 mil kuna.

Vlastite dionice i događaji nakon kraja godine

Društvo Saponia uvršteno je na kotaciju javnih društava na Zagrebačkoj burzi. Temeljni kapital iznosi 217.569.200 kuna, a podijeljen je na 658.564 dionice bez nominalne vrijednosti. Na dan 31.12.2015. u portfelju društva nalaze se ukupno 3.140 dionice što čini 0,48% ukupnog kapitala Društva. Tržišna kapitalizacija društva Saponia d.d. na dan 31.12.2015. iznosi 210.740.480 kuna.

Uprava Društva Saponia d.d. predložila je Skupštini reinvestiranje dobiti 2015. godine od 26,6 mil.kuna za povećanje temeljnog kapitala. Temeljni kapital povećao bi se sa 217,5 mil.kuna na 244,1 mil.kuna.

U razdoblju nakon kraja poslovne godine, Grupa je nastavila ostvarivati postavljene ciljeve. Svi događaji nakon 31. prosinca 2015. godine karakteristični su za redovno poslovanje društva.

Rizici

Rizik poslovnog okruženja uvjetovan je političkim, ekonomskim i socijalnim uvjetima u zemlji, regiji i ostalim tržištima na kojima Grupa posluje, a koji utječu na poslovanje i uspješnost svih njezinih društava. Političko-poslovno okruženje u kojem Grupa djeluje obilježava stabilnost, posebno nakon ulasku u Europsku uniju. Politički i opće društveni rizik karakterizira sve dijelove društva i na takav rizik pravna osoba kao pojedinac nema utjecaja. Kako su sva društva Grupe u velikoj mjeri usmjereno na tržište regije, najviše pažnje treba posvetiti njihovim unutarnjim i vanjsko-političkim odnosima.

Kvalificiranje rizika poslovnog okruženja velikim dijelom ovisi o makroekonomskim činjenicama kao i o promjenama i stabilnosti grane industrije kojoj Grupa pripada. Na njeno poslovanje značajno utječu makroekonomski faktori poput pada osobne potrošnje, visine raspoloživog dohotka, razine investicija i zaposlenosti te kretanja trgovine na malo, stoga je neophodno kontinuirano i oprezno pratiti trendove industrije, gospodarstva i ekonomije uopće.

Rizik industrije, konkurencije i trgovine za Grupu predstavljaju rizici prerađivačke industrije, s posebnim naglaskom na prehrambenu i konditorsku industriju. Nepovoljna makroekonomska kretanja u prvoj polovini 2015. godine, uz naznake pozitivnih pomaka na kraju, ali i izostanak strukturnih reformi, nose sa sobom određene rizike i prepreke u poslovanju. Usklađivanje s europskim zakonodavstvom omogućilo je lakši pristup i veće mogućnosti na inozemnim tržištima, ali s druge strane izložilo je hrvatske poduzetnike snažnoj internacionalnoj konkurenciji.

Pojačana tržišna konkurencija zahtjeva raznovrsnost ponude, povećanje kvalitete proizvoda te otvaranje novih distribucijskih kanala. Industrijski segmenti deterdženata, konditorskih proizvoda i alkoholnih i bezalkoholnih pića, ovise o kupovnoj moći potrošača, a obilježava ga konkurentnost stranih multinacionalnih i domaćih kompanija i njihova agresivna prodajna i marketinška kampanja, ulaganje u istraživanje i razvoj te brza prilagodljivost zahtjevima tržišta.

Sve to dovodi do značajnih financijskih ulaganja Društva kako bi održali i ojačali konkurentnost vlastitih brandova. Grupa s jasno definiranom strategijom neupitno posjeduje snagu potrebnu za održavanje konkurentne pozicije i odgovor na zahtjeve domaćeg i regionalnog tržišta.

Strategija Grupe usmjerena je i prema distribucijskom segmentu kako bi u što većoj mjeri smanjili pritisak trgovačkih lanaca. Cilj je jačanjem vlastitih brandova, uvođenjem prepoznatljive marketinške strategije, i zajedničkim nastupom osnažiti pregovaračku moć Grupe i smanjiti dodatne troškove intenziviranja poslovne suradnje sa vodećim distributerima.

Financijski rizici odnose se na tržišni (cjenovni), valutni, rizik likvidnosti i rizik novčanog tijeka.

Tržišni rizik odnosi se uglavnom na promjenu cijena na tržištu. Budući da Grupa najvećim dijelom sirovine nabavlja na inozemnom tržištu, redovito se prate kretanja cijena sirovina na svjetskom tržištu i pokušava se reagirati u najpovoljnijem trenutku. Poseban naglasak dan je na praćenje kretanja burzovne robe kao što su kakaovac i šećer.

Valutni rizik postoji zbog činjenice da Grupa djeluje na međunarodnom tržištu i time je izloženo promjenama tečaja kune prema stranim valutama. U najvećoj mjeri radi se o izloženosti riziku promjene tečaja između EUR i HRK. Izloženost valutnom riziku u operativnim aktivnostima je minimizirana, budući da poslovni model Grupe omogućuje tzv. prirodni hedging kao zaštitu od valutnog rizika. Financijske aktivnosti karakterizira povećana izloženost riziku promjena tečaja između EUR i HRK, iz razloga što je većina financijskog duga vezana uz tu valutu.

Kamatni rizik je rizik promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja.

U poslovnoj 2015. godini Grupa je koristila isključivo izvorne financijske instrumente koji su utjecali na poslovanje Grupe. Ni jedno društvo unutar Grupe nije koristilo derivativne (izvedene) financijske instrumente za upravljanje rizicima.

Financijska imovina, koja potencijalno može dovesti Grupu u kamatni rizik, su dani krediti, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. No, kako je utjecaj te imovine na prihode od kamata neznačajan, novčani tok iz tih aktivnosti nije rizičan i nije ovisan o promjeni tržišnih kamatnih stopa. Kamatni rizik Grupe eventualno bi mogao proizaći iz dugoročnih kredita, stoga Grupa redovito prati promjene kamatnih stopa i analizira alternativna rješenja financiranja.

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što bi utjecalo na financijski rezultat. Imovina Grupe koja u sebi nosi kreditni rizik odnosi se na dane kredite, depozite, potraživanja od kupaca i novčana sredstva. Usvojena je prodajna politika koja se odnosi na poslovanje sa isključivo kreditno sposobnim stranama i pribavljanje dodatnih instrumenata osiguranja kako bi se ublažio rizik financijskog gubitka zbog neplaćanja. Tijekom 2015. godine Grupa je dodatno osigurala dio potraživanja kod osiguravatelja kako bi potencijalni rizik svela na najmanju moguću mjeru. Na osnovu dostupnih informacija procjenjuje se kreditna sposobnost kupaca i kontinuirano prati izloženost prema stranama sa kojima posluje. Kreditnom izloženosti se upravlja redovitim analizama kako bi se na vrijeme identificirali rizici u poslovanju s pojedinim klijentima. Potraživanja od kupaca se odnose na velik broj kupaca. Ključni kupci su veliki trgovački lanci i Grupa nije izložena u značajnoj mjeri samo jednom kupcu, no postoji određena koncentracija kreditne izloženosti zbog pripadnosti pojedinih kupaca većim grupacijama. Kreditni rizik po likvidnim sredstvima i korištenim financijskim instrumentima je ograničen, budući da je riječ o bankama koje imaju visoke kreditne rejtinge.

Rizik likvidnosti i novčanog tijeka podrazumijeva održavanje dostatne količine novca i obrtnog kapitala, osiguravanje raspoloživih financijskih sredstava ugovaranjem adekvatnih kreditnih linija i naravno, sposobnost podmirenja svih dospjelih obveza.

Kontinuirano planiranje i praćenje novčanog tijeka te određivanje okvira za upravljanje rizikom likvidnosti, rezultira fleksibilnim i uspješnim upravljanjem sve većim zahtjevima financiranja i likvidnosti.

Pravila korporativnog upravljanja

Načela korporativnog upravljanja temelje se na zakonskoj regulativi Republike Hrvatske i usvojenim međunarodnim standardima i direktivama Europske unije. Grupa je usvojila propisana načela i svoju poslovnu strategiju i temeljne ciljeve rasta i razvoja provodi poštujući načela Korporativnog upravljanja.

Usvojena načela temelje se na odgovornom upravljanju u svrhu uspostave visokih standarda korporativnog upravljanja usmjerenog prema otvorenom, profesionalnom i transparentnom pristupu u odnosima sa svim investitorima i cjelokupnom javnošću, s ciljem daljnjeg razvoja Grupe po načelima modernog korporativnog upravljanja. Uspostavljeni kontrolni i nadzorni mehanizmi djelotvorno sprečavaju kršenje primjenjivih propisa u svim segmentima poslovanja uključujući i područja zaštite na radu, zaštite osobnih podataka kao i propisa vezanih uz zaštitu okoliša.

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje financijskih izvještaja

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe. Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu, uz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

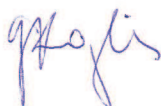
Prema našem najboljem saznanju, godišnji revidirani konsolidirani financijski izvještaji Grupe Saponia sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, a u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim na dan sastavljanja financijskih izvještaja.

Konsolidirani godišnji financijski izvještaji za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine daju objektivni, cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Grupe Saponia.

Ova se izjava daje na temelju članka 403. Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08., 146/08 i 74/09, 54/13, 159/13).

Organizator Računovodstva

Gordana Rajhl

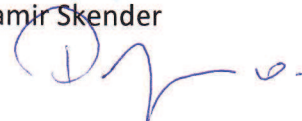
Direktor Financija i kontrolinga

Marija Grgić Bukovac

Predsjednik Uprave

Damir Skender

Prilog 1.

Razdoblje izvještavanja:

01.01.2015.

do

31.12.2015.

Godišnji financijski izvještaj poduzetnika GFI-POD

Matični broj (MB): 03012476

Matični broj subjekta (MBS): 030002225

Osobni identifikacijski broj (OIB): 37879152548

Tvrta izdavateljca: SAPONIA kemijska, prehrambna i farmaceutska industrija d.d.

Poštanski broj i mjesto: 31000 OSIJEK

Ulica i kućni broj: MATIJE GUPCA 2

Adresa e-pošte: saponia@saponia.hr

Internet adresa: www.saponia.hr

Šifra i naziv općine/grada: 312 OSIJEK

Šifra i naziv županije: 14 OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Broj zaposlenih: 1.362
(krajem godine)

Konsolidirani izvještaj: DA

Šifra NKD-a: 2041

Tvrte subjekata konsolidacije (prema MSFI):

Sjedište:

MB:

MERCOS DOO	OSIJEK	28423138222
MARASKA DD	ZADAR	07602786563
KANDIT DOO	OSIJEK	71007296189
DALMATIEN BETEILUNGSGmbH	KLAGENFURT	
SAPONIA COMMERCE DOO	BEOGRAD	

Knjigovodstveni servis:

Osoba za kontakt: RAJHL GORDANA

(unosi se samo prezime i ime osobe za kontakt)

Telefon: 031 513 613

Telefaks: 031 513 637

Adresa e-pošte: gordana.rajhl@saponia.hr

Prezime i ime: SKENDER DAMIR

(osoba ovlaštene za zastupanje)

Dokumentacija za objavu:

1. Revidirani godišnji financijski izvještaji s revizorskim izvješćem s revizorskim izvješćem

2. Izvještaj posloводства

3. Izjava osoba odgovornih za sastavljanje godišnjeg izvještaja,

u PDF formatu

4. Odluka nadležnog tijela (prijedlog) o utvrđivanju godišnjih financijskih izvještaja

5. Odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka

M.P.

(potpis osobe ovlaštene za zastupanje)

BILANCA
stanje na dan 31.12.2015.

Obveznik: SAPONIA d.d. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	542.961.128	553.309.178
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	2.103.014	1.832.303
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	1.042.192	776.862
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	865.756	865.756
6. Ostala nematerijalna imovina	009	195.066	189.685
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	486.135.732	480.382.306
1. Zemljište	011	64.248.663	64.248.663
2. Građevinski objekti	012	173.863.996	173.380.032
3. Postrojenja i oprema	013	162.323.933	150.154.265
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	14.083.389	16.382.613
5. Biološka imovina	015	48.295.493	49.450.915
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	722.038	6.105.301
7. Materijalna imovina u pripremi	017	13.659.672	11.721.969
8. Ostala materijalna imovina	018	13	13
9. Ulaganje u nekretnine	019	8.938.535	8.938.535
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	54.203.641	71.094.569
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	330.000	130.000
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	65.376.240
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	53.215.359	5.360.976
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	658.282	227.353
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	0	0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	518.741	
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	481.367.839	505.629.986
I. ZALIHE (036 do 042)	035	149.679.990	156.419.521
1. Sirovine i materijal	036	51.030.831	62.034.278
2. Proizvodnja u tijeku	037	7.281.338	5.403.918
3. Gotovi proizvodi	038	85.617.841	87.274.790
4. Trgovačka roba	039	5.672.627	1.678.365
5. Predujmovi za zalihe	040	77.353	28.170
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	242.349.813	247.773.649
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	48.061.958	38.496.100
2. Potraživanja od kupaca	045	186.171.994	201.741.998
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	342.304	330.999
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	4.107.336	3.557.085
6. Ostala potraživanja	049	3.666.221	3.647.467
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	82.496.877	91.015.248
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	5.905.797	15.381.011
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	53.509.290	54.043.074
7. Ostala financijska imovina	057	23.081.790	21.591.163
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	058	6.841.159	10.421.568
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	7.590.249	12.584.371
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	1.031.919.216	1.071.523.535
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061		

BILANCA
stanje na dan 31.12.2015.

Obveznik: SAPONIA d.d. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	331.167.069	353.764.221
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	197.569.200	217.569.200
II. KAPITALNE REZERVE	064	215.962	215.962
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	158.262.345	159.301.504
1. Zakonske rezerve	066	7.831.877	8.914.726
2. Rezerve za vlastite dionice	067	545.380	545.380
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	545.380	545.380
4. Statutarne rezerve	069		
5. Ostale rezerve	070	150.430.468	150.386.778
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	-319.916	1.828.611
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-49.939.576	-56.089.345
1. Zadržana dobit	073		
2. Preneseni gubitak	074	49.939.576	56.089.345
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	15.507.976	19.890.447
1. Dobit poslovne godine	076	15.507.976	19.890.447
2. Gubitak poslovne godine	077	0	0
VII. MANJINSKI INTERES	078	9.871.078	11.047.842
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	0	0
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	261.575.780	326.463.237
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	80.482.594
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085		
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	261.575.780	245.962.253
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	0	0
9. Odgođena porezna obveza	092	0	18.390
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	435.748.169	386.139.079
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	72.227.252	7.101.238
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	13.959.272	6.817.393
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	139.472.255	152.470.637
4. Obveze za predujmove	097	1.051.539	3.619.358
5. Obveze prema dobavljačima	098	185.758.811	196.273.102
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	6.333.495	7.034.621
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	13.638.005	9.277.773
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	0	0
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	3.307.540	3.544.957
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	3.428.198	5.156.998
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	1.031.919.216	1.071.523.535
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108		
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
A) KAPITAL I REZERVE			
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	321.295.991	342.716.379
2. Pripisano manjinskom interesu	110	9.871.078	11.047.842

RAČUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2015. do 31.12.2015.

Obveznik: SAPONIA d.d. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.047.387.437	1.111.784.907
1. Prihodi od prodaje	112	1.008.564.919	1.098.596.916
2. Ostali poslovni prihodi	113	38.822.518	13.187.991
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	1.023.947.008	1.071.985.696
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	-10.746.771	783.083
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	817.014.567	864.355.946
a) Troškovi sirovina i materijala	117	555.401.028	563.550.600
b) Troškovi prodane robe	118	12.397.100	6.705.553
c) Ostali vanjski troškovi	119	249.216.439	294.099.793
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	106.996.825	106.649.987
a) Neto plaće i nadnice	121	67.814.419	67.866.667
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	23.897.834	23.129.967
c) Doprinosi na plaće	123	15.284.572	15.653.353
4. Amortizacija	124	36.355.272	49.458.489
5. Ostali troškovi	125	39.521.977	38.849.905
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	5.673.657	2.900.177
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	5.673.657	2.900.177
7. Rezerviranja	129	2.848.230	2.773.495
8. Ostali poslovni rashodi	130	26.283.251	6.214.614
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	9.059.610	9.486.634
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s	132	0	0
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s	133	8.067.111	7.692.020
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	186.799	54.321
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	805.700	1.740.293
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	23.250.674	27.835.435
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim	139	23.224.030	23.871.078
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	26.644	3.964.357
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.056.447.047	1.121.271.541
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	1.047.197.682	1.099.821.131
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	9.249.365	21.450.410
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	9.249.365	21.450.410
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	166.735	383.164
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	9.082.630	21.067.246
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	9.082.630	21.067.246
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	15.507.976	19.890.447
2. Pripisana manjinskom interesu	156	-6.425.346	1.176.799
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	9.082.630	21.067.246
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	3.425.697	2.067.038
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	-1.130.887	-618.621
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i	160	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske	161	4.556.584	2.685.659
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	0
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	759.431	537.132
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	2.666.266	1.529.906
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	11.748.896	22.597.152
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169	18.174.242	21.420.353
2. Pripisana manjinskom interesu	170	-6.425.346	1.176.799

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2015. do 31.12.2015.

Obveznik: SAPONIA d.d. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	9.249.365	21.450.410
2. Amortizacija	002	36.355.272	49.458.489
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	47.741.127	7.482.223
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	0	0
5. Smanjenje zaliha	005	0	0
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	15.097.207	1.728.800
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	108.442.971	80.119.922
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	0	0
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	34.586.028	6.937.880
3. Povećanje zaliha	010	32.339.061	6.739.531
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	166.735	5.377.286
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	67.091.824	19.054.697
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	41.351.147	61.065.225
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	0	3.217.073
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	74.520.000	0
3. Novčani primici od kamata	017	2.273.655	3.143.417
4. Novčani primici od dividendi	018	39.566	0
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	255.151.577	10.157.310
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	331.984.798	16.517.800
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	247.632.708	45.259.244
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	74.320.000	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	222.834.278	36.521.126
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	544.786.986	81.780.370
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	212.802.188	65.262.570
NOVČANI TIJEK OD FINANIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	340.500.935	156.277.106
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	340.500.935	156.277.106
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	170.109.739	143.604.354
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	2.462.483	4.894.998
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	172.572.222	148.499.352
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANIJSKIH	037	167.928.713	7.777.754
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANIJSKIH	038	0	0
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	0	3.580.409
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	3.522.328	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	10.363.487	6.841.159
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	0	3.580.409
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	3.522.328	0
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	6.841.159	10.421.568

IZVJESTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za razdoblje od 01.01.2015 do 31.12.2015

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	197.569.200	217.569.200
2. Kapitalne rezerve	002	215.962	215.962
3. Rezerve iz dobiti	003	160.533.061	162.190.039
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-49.939.576	-56.089.345
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	15.507.976	19.890.447
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	3.174.247	3.174.247
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007	0	0
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008	-3.494.163	-1.345.636
9. Ostala revalorizacija	009	0	0
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	323.566.707	345.604.914
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011	-2.270.716	-2.888.535
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012		
13. Zaštita novčanog tijeka	013		
14. Promjene računovodstvenih politika	014		
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015		
16. Ostale promjene kapitala	016		
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	-2.270.716	-2.888.535
17 a. Pripisano imateljima kapitala matice	018	321.295.991	342.716.379
17 b. Pripisano manjinskom interesu	019	9.871.078	11.047.842

SAPONIA d.d. i ovisna društva, Osijek

Konsolidirani financijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. prosinca 2015. godine
zajedno s Izvještajem neovisnog revizora

	<i>Stranica</i>
Odgovornosti Uprave za konsolidirane financijske izvještaje	1
Izvještaj neovisnog revizora	2
Konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	4
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	5
Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice	7
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	8
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	9-55

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku financijsku godinu konsolidirani financijski izvještaji budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija (MSFI), koji pružaju istinit i fer pregled stanja u društvu Saponia d.d. i njegovih ovisnih društava ("Grupa"), kao i rezultate poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima; te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da konsolidirani financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave:

Damir Skender
Predsjednik Uprave

Marija Grgić Bukovac
Direktorica Financija i kontrolinga

Saponia d.d., Osijek
Ulica Matije Gupca 2
31 000 Osijek
Republika Hrvatska

25. svibnja 2016. godine

Izveštaj neovisnog revizora

Dioničarima Saponia d.d., Osijek:

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja društva Saponia d.d., Osijek ("Društvo") i njegovih ovisnih društava (u nastavku "Grupa") koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine, konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju tih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajno pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Revizorova odgovornost

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima temeljeno na našoj reviziji. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i planiramo te obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobivanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim financijskim izvještajima. Odabrani postupci ovise o revizorovoj prosudbi, kao i o procjeni rizika značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvještaja uslijed prijevare ili pogreške. U stvaranju tih procjena rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja kako bi se oblikovali revizorski postupci koji su primjereni u okolnostima, ali ne i za namjenu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika i razumnosti računovodstvenih procjena koje je stvorila Uprava, kao i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Eric Daniel Olcott and Branislav Vrtačnik; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Paromlinska 2, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABHR2X IBAN: HR27 2360 0001 1018 9631 3; Privredna banka Zagreb d.d., Račkoga 6, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR38 2340 0091 1100 9829 4; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; SWIFT Code: RZBHHR2X IBAN: HR10 2484 0081 1002 4090 5

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravnu osobu osnovanu sukladno pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno "UK private company limited by guarantee"), i mrežu njegovih članova, od kojih je svaki zaseban i samostalan pravni subjekt. Molimo posjetite www.deloitte.com/hr/o-nama za detaljni opis pravne strukture Deloitte Touche Tohmatsu Limited i njegovih tvrtki članica.

Izveštaj neovisnog revizora (nastavak)

Mišljenje

Prema našem mišljenju, konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine, njezinu financijsku uspješnost i njezine novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija.

Branislav Vrtacnik,
Predsjednik Uprave

Vanja Vlasković,
ovlaštenu revizor

Deloitte d.o.o.
Zagreb, 25. svibnja 2016. godine

Konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2015.	2014.
Prihodi od prodaje proizvoda	4	1.098.597	1.008.565
Ostali prihodi	5	13.187	12.853
Prihod od povoljne kupnje		-	25.970
Udjel u dobiti pridruženih društava	16	54	187
Ukupni prihodi iz poslovanja		1.111.838	1.047.575
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(783)	10.747
Troškovi sirovina i materijala	6	(563.551)	(555.401)
Troškovi prodane trgovačke robe		(6.705)	(12.397)
Troškovi osoblja	7	(106.651)	(106.997)
Amortizacija	8	(49.458)	(36.356)
Ostali poslovni rashodi	9	(344.838)	(323.543)
Ukupni troškovi iz redovnog poslovanja		(1.071.986)	(1.023.947)
Dobit iz redovnog poslovanja		39.852	23.628
Neto financijski rashodi	10	(18.402)	(14.378)
Dobit prije oporezivanja		21.450	9.250
Porez na dobit	11	(383)	(167)
Neto dobit za godinu		21.067	9.083
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja		(618)	(1.131)
Neto dobit od financijske imovine raspoložive za prodaju		2.149	3.797
Ostala sveobuhvatna dobit umanjena za poreze		1.531	2.666
Ukupna sveobuhvatna dobit		22.598	11.749
Dobit tekuće godine za raspodjelu:			
Vlasnicima društva		19.890	15.508
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		1.177	(6.425)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu:			
Vlasnicima društva		21.421	18.174
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		1.177	(6.425)
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	12	30,34	23,66

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	31.12.2015.	31.12.2014.
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	465.338	476.475
Predujmovi za materijalnu imovinu		6.106	722
Nematerijalna imovina	14	1.833	2.103
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	15	8.938	8.938
Ulaganje u pridružena društva	16	65.376	-
Ulaganja raspoloživa za prodaju	17	5.361	53.215
Ostala financijska imovina	18	357	989
Odgođena porezna imovina, neto	11	-	519
		544,371	534,023
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	19	156.419	149.680
Dani zajmovi	20	69.424	59.415
Kratkotrajna financijska imovina	21	21.591	23.082
Potraživanja od kupaca	22	240.238	234.234
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	24	12.584	7.590
Ostala kratkotrajna potraživanja	23	7.536	8.116
Novac u banci i u blagajni	25	10.422	6.841
		518.214	488.958
UKUPNA IMOVINA		1.071.523	1.031.919

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	31.12.2015.	31.12.2014.
GLAVNICA I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Temeljni kapital	26	217.569	197.569
Pričuve	27	164.780	160.974
Tečajna razlika na ime ulaganja (pričuve)		(2.888)	(2.270)
Vlastite dionice		(545)	(545)
Preneseni gubici		<u>(36.199)</u>	<u>(34.432)</u>
		342.717	321.296
Manjinski interes		<u>11.048</u>	<u>9.871</u>
		353.765	331.167
Dugoročne obveze			
Dugoročni krediti i zajmovi	28	315.696	253.619
Obveze za financijski najam	29	10.749	7.957
Odgođena porezna obveza, neto	11	<u>18</u>	<u>-</u>
		326.463	261.576
Kratkoročne obveze			
Kratkoročno dospijeće kredita	28	158.477	218.544
Kratkoročno dospijeće obveza po financijskom najmu	29	4.972	1.996
Obveze prema dobavljačima	30	199.213	190.876
Ostale obveze	31	<u>28.633</u>	<u>27.760</u>
		391.295	439.176
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		<u>1.071.523</u>	<u>1.031.919</u>

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital	Zakonske pričuve	Pričuve	Revalorizacijske pričuve	Pričuve iz preračuna tečaja	Vlastite dionice	Preneseni gubici	Ukupno	Manjinski interes	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2013. godine	197.569	7.319	143.710	(4.117)	(1.139)	(545)	(39.675)	303.122	16.296	319.418
Neto dobit tekuće godine pripisana imateljima kapitala matice	-	-	-	-	-	-	15.508	15.508	-	15.508
Neto gubitak tekuće godine pripisana manjinskom interesu	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.425)	(6.425)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	3.797	(1.131)	-	-	2.666	-	2.666
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	3.797	(1.131)	-	15.508	18.174	(6.425)	11.749
Raspored dobiti za 2013. godinu	-	513	9.752	-	-	-	(10.265)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2014. godine	197.569	7.832	153.462	(320)	(2.270)	(545)	(34.432)	321.296	9.871	331.167
Neto dobit tekuće godine pripisana imateljima kapitala matice	-	-	-	-	-	-	19.890	19.890	-	19.890
Neto dobit tekuće godine pripisana manjinskom interesu	-	-	-	-	-	-	-	-	1.177	1.177
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	2.149	(618)	-	-	1.531	-	1.531
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	2.149	(618)	-	19.890	21.421	1.177	22.598
Raspored dobiti za 2014. godinu	20.000	1.083	574	-	-	-	(21.657)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2015. godine	217.569	8.915	154.036	1.829	(2.888)	(545)	(36.199)	342.717	11.048	353.765

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
 Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2015.	2014.
Poslovne aktivnosti		
Neto dobit za godinu	21.067	9.083
<i>Usklađenje za:</i>		
Trošak poreza na dobit	383	167
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine	49.458	36.356
Gubitak od prodanih i rashodovanih nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	434	493
Prihod od povoljne kupnje	-	(25.970)
Ispravak vrijednosti i direktan otpis potraživanja od kupaca	1.351	5.061
Ispravak vrijednosti financijske imovine i kratkoročnih financijskih ulaganja, neto	2.123	(5.794)
Ispravak vrijednosti zaliha	1.549	2.786
Novac iz poslovanja prije promjena u obrtnom kapitalu	76.365	22.182
(Povećanje) / smanjenje plaćenih troškova budućeg razdoblja	(4.994)	9.547
(Povećanje) zaliha	(8.288)	(32.339)
(Povećanje) potraživanja	(6.775)	(162.033)
Povećanje obveza	10.227	49.570
Novac ostvaren/ (utrošen) poslovanjem	66.535	(113.073)
Plaćeni porez na dobit	(2.001)	(1.238)
Novac korišten u poslovnim aktivnostima	64.534	(114.311)
Ulagateljske aktivnosti		
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme	(39.884)	(112.283)
Povećanje predujmova za materijalnu imovinu	(5.384)	(5.612)
Kupnja nematerijalne imovine	(216)	(189)
Povećanje ulaganja u pridružena društva	(36.249)	(186)
Smanjenje investicijskih ulaganja	21.619	5.433
Primici po prodaji nekretnina, postrojenja i opreme	1.392	507
Izdaci za dane pozajmice	(10.637)	(4.712)
Primici od naplate danih pozajmica	628	45.151
Novac od stjecanja ovisnog društva	-	14.791
Neto novac korišten u ulagateljskim aktivnostima	(68.731)	(57.100)
Financijske aktivnosti		
(Otplate) / primici po kratkoročnim kreditima	(60.067)	79.012
Primici / (otplate) po financijskom najmu	5.768	(20)
Primitci po dugoročnim kreditima	62.077	88.897
Neto novac u financijskim aktivnostima	7.778	167.889
Neto povećanje / (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	3.581	(3.522)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	6.841	10.363
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	10.422	6.841

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

1. OPĆI PODACI

Povijest i osnutak

Saponia d.d., Osijek ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Republici Hrvatskoj.

Djelatnost

Saponia d.d., Osijek, Matije Gupca 2 bavi se proizvodnjom sredstava za pranje, kozmetičkih preparata, ostalih kemijskih proizvoda, lijekova, farmaceutskih kemikalija, kemikalija za poljoprivredu, prehrambenih proizvoda, trgovinom na veliko i malo, vanjskom trgovinom i zastupanjem.

Dionice Grupe kotiraju na Zagrebačkoj burzi.

Tijela Društva

Skupština Društva

	2015.	2014.
Mepas d.o.o. Široki Brijeg	87,30%	87,30%
CERP	0,28%	0,28%
Mali dioničari	11,94%	11,94%
Trezorske dionice	0,48%	0,48%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Nadzorni odbor u 2014. i 2015. godini

Predsjednik	Zdravko Pavić
Član	Drina Marušić
Član	Tončo Zovko
Član do 19. lipnja 2015. godine	Krešimir Dorić
Član od 19. lipnja 2015. godine	Božo Galić
Član	Ivan Grbešić

Uprava u 2014. i 2015. godini

Predsjednik Uprave	Damir Skender
Član Uprave	Mirko Grbešić
Član Uprave	Milenko Erkapić
Član Uprave	Dajana Mrčela

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Osnove sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja

Temeljni konsolidirani financijski izvještaji, dani na stranama 4 do 8, sastavljeni su u skladu sa zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija. Valuta izvještavanja je kuna.

Grupu Saponia čine dioničko društvo Saponia d.d., Osijek, te povezana društva i to kako slijedi:

Naziv ovisnog društva	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel Grupe u vlasništvu i glasačkim pravima	
			2015. godina	2014. godina
Mercos d.o.o.	Vanjska i unutarnja trgovina	Osijek	100%	100%
Saponia commerce d.o.o.	Vanjska i unutarnja trgovina	Ljubljana, Slovenija	100%	100%
Saponia commerce d.o.o.	Vanjska i unutarnja trgovina	Beograd, Srbija	100%	100%
Dalmatien Beteiligungs G.m.b.H.	Investicijsko ulaganje	Klagenfurt, Austrija	100%	100%
Kandit d.o.o.	Proizvodnja bombona i čokolade	Osijek	100%	100%
Maraska d.d.	Proizvodnja i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića	Zadar	75,61%	75,61%
Saponia komerc d.o.e.l.	Vanjska i unutarnja trgovina	Skopje, Makedonija	-	100%

Tokom 2015. godine društvo Saponia d.d. je prodalo svoj udjel u Saponia komerc d.o.e.l. Skopje te na 31. prosinac 2015. ne posjeduje udjele u navedenom društvu.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je usvojila Europska Unija.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija (MSFI) zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obveza na datum financijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Financijski izvještaji Grupe predstavljaju zbirne iznose imovine, obveza, kapitala i rezervi Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine te rezultate poslovanja za godinu koja je tada završila.

b) Izvještajna valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u hrvatskoj valuti, kuni (kn), koja je također funkcionalna valuta, zaokruženo na najbližu tisuću.

Poslovni događaji i transakcije u stranoj valuti preračunati su u kune primjenom tečaja na dan poslovnog događaja i transakcije. Sredstva i obveze izražene u stranoj valuti preračunati su po tečaju važećem na dan izvještavanja. Dobici i gubici proizašli iz promjene tečaja od dana transakcije do datuma izvještavanja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Na dan 31. prosinca 2015. godine, službeni tečaj za 1 USD i 1 EUR bio je HRK 6,991801, odnosno HRK 7,635047 (31. prosinca 2014.: 1 USD = 6,302107 HRK; 1 EUR = 7,661471 HRK).

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja pojedinih subjekata unutar Grupe, transakcije u valutama koje nisu funkcijska valuta subjekta, tj. u stranim valutama su evidentirane primjenom valutnih tečajeva na snazi na datum transakcije. Monetarne stavke u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju toga razdoblja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama se ponovno preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno.

U priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima imovina i obveze inozemnih dijelova poslovanja Grupe preračunani su u hrvatske kune po tečajevima stranih valuta važećima na kraju svakog prikazanog izvještajnog razdoblja. Prihodi i rashodi se preračunavaju primjenom prosječnog valutnog tečaja za izvještajno razdoblje, osim kod značajnih fluktuacija valutnih tečajeva, u kom slučaju se koriste valutni tečajevi važeći na datum transakcije. Eventualne tečajne razlike iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u glavnici (te pripisuju nekontrolirajućim udjelima ako postoje).

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

c) Osnova konsolidacije

Priloženi konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom, tj. njegova ovisna društva, uključujući strukturirane subjekte. Kontrola je postignuta ako:

- Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu
- je Društvo izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i
- sposobno je temeljem svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos.

Društvo ponovno procjenjuje da li ima kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućuju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta. Društvo u procjenjivanju da li su njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, što uključuje kako se glasovalo na prethodnim skupštinama dioničara.

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima matice (Društva) i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava se pripisuje vlasnicima društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

U financijskim izvještajima ovisnih društava su po potrebi provedena usklađenja radi usuglašavanja njihovih računovodstvenih politika s drugim članovima Grupe.

Prilikom konsolidacije, imovina, obveze, kapital, prihodi i rashodi te novčani tokovi iz transakcija među članovima Grupe eliminišu se u cjelosti.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

d) Poslovna spajanja

Pripajanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja obračunava se metodom stjecanja. Naknada se kod svakog stjecanja vrednuje po fer vrijednosti, a to je ukupna fer vrijednost, na datum razmjene, dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza Grupe prema bivšim vlasnicima stečenika i glavničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečnikom. Troškovi povezani sa stjecanjem se priznaju u dobit ili gubitak kako nastaju.

Na datum stjecanja se utvrđiva stečena imovina i utvrđive preuzete obveze priznaju po njihovoj fer vrijednosti na taj datum, izuzev:

- odgođene porezne imovine ili odgođenih poreznih obveza te obveza i imovine povezanih sa sporazumima o primanjima za zaposlene, koji se priznaju i mjere sukladno MRS-u 12 „Porezi na dobit“, odnosno MRS-u 19 „Primanja zaposlenih“
- obveza ili glavničkih instrumenata koji se odnose sporazume o isplatama s temelja dionica stečenika ili isplatama s temelja dionica koje je Grupa zaključila radi zamjene sporazuma o isplati s temelja dionica stečenika, koji se mjere sukladno MSFI-ju 2 „Isplate s temelja dionica“ (v. bilješku 3.16.2) i
- imovine (ili skupina za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja“, koja se mjeri sukladno tome standardu.

Goodwill se iskazuje kao razlika zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu iznad neto iznosa na datum stjecanja utvrđive stečene imovine i utvrđivih preuzetih obveza. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrđive neto imovine stečenika viši od zbroja prenesene naknade, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, višak se priznaje odmah u dobit ili gubitak kao dobit od povoljne kupnje.

Nekontrolirajući udjeli koji predstavljaju postojeće vlasničke udjele po kojima vlasnici imaju pravo na razmjerni udjel u neto imovini subjekta u slučaju likvidacije smiju se prilikom prvog knjiženja vrednovati, ili po fer vrijednosti, ili po razmjernom udjelu nekontrolirajućeg udjela u priznatim iznosima utvrđive neto imovine stečenika. Metoda vrednovanja se bira za svaku pojedinačnu transakciju. Ostale vrste nekontrolirajućih udjela se vrednuju po fer vrijednosti ili nekoj drugoj osnovici ako ju propisuje neki drugi MSFI.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

d) Poslovna spajanja (nastavak)

Kad naknada koju Grupa prenosi u sklopu poslovnog spajanja uključuje imovinu ili obveze proizašle iz sporazuma o nepredviđenoj naknadi, ta se naknada vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja i uključuje u naknadu koja se prenosi u sklopu poslovnog spajanja. Promjene fer vrijednosti nepredviđene naknade koje udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti kao naknade u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja se usklađuju retrospektivno, zajedno s pripadajućim usklađenjima goodwilla. Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

Način kasnijeg obračunavanja promjena fer vrijednosti nepredviđene naknade koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti kao usklađenja u razdoblju vrednovanja ovisi o načinu na koji je nepredviđena naknada razvrstana. Nepredviđena naknada iskazana u glavnici se vrednuje ponovno na kasnije izvještajne datume i njeno plaćanje u kasnijim razdobljima se obračunava i iskazuje u glavnici. Nepredviđena naknada razvrstana kao imovina ili obveza se na kasniji izvještajni datum vrednuje u skladu s MRS-om 39 ili MRS-om 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina“, ovisno o tome što je primjereno, dok se pripadajući dobiti i gubitci iskazuju u dobiti ili gubitku.

Kod poslovnog spajanja koje se odvija u fazama, udjeli koje je Grupa prije toga imala u stečenom subjektu ponovno se vrednuju po fer vrijednosti na datum stjecanja (tj. datum na koji Grupa stječe kontrolu), dok se eventualno proizašla dobit, odnosno gubitak priznaje u dobit ili gubitak. Iznosi s naslova udjela u stečeniku prije stjecanja koji su prethodno bili priznati u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit i gubitak ako bi takav postupak bio primjeren da je došlo do prodaje toga udjela.

Ako prvo knjiženje poslovnog spajanja nije dovršeno do kraja izvještajnog razdoblja u kojem je došlo do spajanja, Grupa iskazuje provizorne iznose po stavkama koje nisu konačno obračunane. Provizorni iznosi se usklađuju tijekom razdoblja mjerenja (v. gore) ili se priznaje dodatna imovina ili dodatne obveze u skladu s novim saznanjima o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja koje bi, da su bile poznate, utjecale na iznose priznate na taj datum.

e) Osnova financijskog prikaza

Financijski izvještaji su sastavljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata, koji su iskazani u revaloriziranim iznosima kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Financijski izvještaji koje je Grupa pripremila su konsolidirani financijski izvještaji.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Goodwill

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem se knjiži po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz spajanja.

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umani knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac.

Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti goodwilla izravno se knjiži u dobit ili gubitak iskazan u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti/računu dobiti i gubitka. Jednom priznati gubitak od umanjenja goodwilla se ne poništava u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od prodaje.

Negativni goodwill proizašao je kao višak udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza povezanog društva, ovisnog društva ili subjekta pod zajedničkom kontrolom na datum stjecanja iznad troška stjecanja. Negativan goodwill priznaje se u prihode na temelju analize okolnosti uslijed kojih je nastao iznos goodwilla. U onoj mjeri u kojoj se može pripisati gubicima ili troškovima predviđenim na datum stjecanja, negativan goodwill se knjiži kao prihod u razdoblju u kojem su ti gubici ili troškovi nastali. U onoj mjeri u kojoj negativan goodwill premašuje ukupnu fer vrijednost stečene prepoznatljive nemonetarne imovine, priznaje se odmah kao prihod.

e) Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje priznaju se prilikom isporuke robe i prijenosa vlasništva u iznosima koji su iskazani u računima, umanjena za eventualne poreze i popuste.

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunanih kamata na temelju nepodmirene glavnice i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kad su utvrđena prava dioničara na primitak dividende.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

e) Priznavanje prihoda (nastavak)

Bezuvjetne državne potpore vezane uz biološku imovinu mjerenu po fer vrijednosti umanjenu za procijenjene troškove do trenutka prodaje trebaju biti priznate kao prihod onda, i samo onda kad potpore dospiju. Ako su državne potpore, vezane uz biološku imovinu mjerenu po fer vrijednosti umanjenu za procijenjene troškove do trenutka prodaje uvjetovane, uključujući i mogućnost da državne potpore zahtijevaju od subjekta da ne ulazi u određenu poljoprivrednu aktivnost, subjekt treba priznati potpore kao prihod onda i samo onda kada se ispune uvjeti vezani uz potpore.

f) Državne potpore

Državne potpore se ne priznaju sve dok ispunjenje uvjeta za dobivanje državne potpore i primitak potpore ne postanu realno izvjesni. Državne potpore se priznaju u dobit i gubitak sustavno kroz razdoblje u kojem Grupa troškove koji trebaju biti pokriveni potporom priznaje kao rashod.

Konkretno, državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Grupa nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaju u izvještaju o financijskom položaju kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit i gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutačne financijske potpore Grupi bez budućih povezanih troškova se priznaju u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima. Pogodnost državnog zajma odobrenog po kamatnoj stopi nižoj od tržišne se obračunava kao državna potpora i iskazuje kao razlika između primljenih sredstava i fer vrijednosti zajma na temelju kamatnih stopa koje prevladavaju na tržištu.

h) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u financijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Grupa kao davatelj najma

Potraživanja temeljem financijskih najмова se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja grupe u najam. Prihodi od financijskog najma se raspoređuju na obračunska razdoblja kako bi odražavali konstantnu periodičku stopu povrata na otvoreno stanje neto ulaganja grupe temeljem najмова.

Prihodi od poslovnog najma se priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma. Početni direktni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

h) Najmovi (nastavak)

Grupa kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po fer vrijednosti na početku najma ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Povezana obveza prema najmodavcu iskazuje se u izvještaju o financijskom položaju kao obveza za financijski najam.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno terete račun dobiti i gubitka. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Naknade za najam koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne bi kvalitetnije odražavala vremensku dinamiku konzumiranja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najмова se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

U slučaju stimulacije primljene s ciljem zaključenja poslovnog najma, stimulacija se priznaje kao obveza. Ukupna korist stimulacije priznaje se kao smanjenje troška najma na pravocrtnoj osnovi, osim ako neka druga sustavna osnova ne bi kvalitetnije odražavala vremensku dinamiku konzumiranja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu.

i) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman tečajnih razlika

Sva sredstva i obveze u stranim sredstvima plaćanja preračunate su po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvještavanja.

Negativne tečajne razlike odnosno pozitivne tečajne razlike nastale preračunom svih obveza i potraživanja u stranim sredstvima plaćanja na protuvrijednost u kunama iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) Oporezivanje

Porez na dobit za tekuću godinu određuje se na temelju rezultata za godinu usklađenog za stavke koje nisu oporezive ili ne predstavljaju porezno priznati trošak. Porez na dobit izračunava se primjenom stopa utvrđenih do kraja izvještajnog razdoblja. Po potrebi se utvrđuju rezerviranja za porez na dobit.

Odgođeni porezi nastaju temeljem privremene razlike u neto poreznom učinku između knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i njihovih iznosa za potrebe oporezivanja.

Odgođena porezna imovina i obveze utvrđuju se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će biti primjenjive na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje povrat ili podmirenje privremenih razlika. Odgođena porezna imovina priznaje se za prijenos u iduće porezno razdoblje kao neiskorišteni porezni gubitak, odnosno porezni kredit u onoj mjeri u kojoj je izvjesno da će biti ostvarena oporeziva dobit u budućem razdoblju koja će omogućiti korištenje neiskorištenih poreznih gubitaka i poreznih kredita.

Obveza poreza na dobit utvrđuje se na temelju iznosa poreza koji se plaćaju u skladu s poreznim zakonima i propisima na ostvareni rezultat Grupe.

k) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina u pripremi iskazuju se po trošku umanjenom za priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija ove imovine počinje u trenutku u kojem je imovina stavljena u uporabu.

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta i zgrada u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanje imovine primjenom pravocrtne metode, kako je prikazano:

	2015.	2014.
Nematerijalna imovina	2-4 godine	2-4 godine
Građevinski objekti	10-40 godina	10-40 godina
Postrojenja i oprema	2-13 godina	2-13 godina

Biološka imovina se vrednuje kod početnog priznavanja i na svaki datum bilance po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove prodaje, izuzev u slučaju kada se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi. Poljoprivredni proizvodi ubrani žetvom vrednovani su po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove prodaje u trenutku žetve.

Za biološku imovinu koja se vrednuje po trošku, amortizacija se evidentira kao trošak razdoblja, a obračunava se koristeći funkcionalnu metodu u razdoblju od 20 godina.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

l) Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina i grupa za otuđenje klasificirani kao namijenjeni prodaji vrednuju se po nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje. Dugotrajna imovina i grupa za otuđenje mogu se klasificirati kao namijenjeni prodaji ako će njihova knjigovodstvena vrijednost biti nadoknađena kroz prodaju prije nego nastavkom uporabe. Da bi to bio slučaj, imovina i grupa za otuđenje moraju biti raspoloživi za trenutnu prodaju u postojećem stanju i prodaja mora biti vrlo vjerojatna.

Kriterij za priznavanje je da ista treba biti prodana unutar godine dana od dana kvalificiranja.

Događaji ili okolnosti mogu produžiti razdoblje za dovršenje prodaje preko jedne godine. Produženje razdoblja potrebnog da bi se završila prodaja ne isključuje imovinu (ili grupu za otuđenje) od klasificiranja kao one koja je namijenjena za prodaju ako je odgoda uzrokovana događajima ili okolnostima izvan kontrole subjekta i postoji dovoljno dokaza da će subjekt ostati u skladu s planom prodaje imovine (ili grupe za otuđenje).

m) Umanjenja

Na svaki kraj izvještajnog razdoblja, Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila da li postoje naznaka da je došlo do gubitaka zbog umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina grupe se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i nematerijalna imovina koja još nije raspoloživa za uporabu se testira na umanjenje jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju imovine.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije sredstva.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

m) Umanjenja (nastavak)

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka od umanjenja na tom sredstvu (jedinici koja generira novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

n) Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj, ali koje nije ni ovisno društvo, niti udjel u zajedničkom ulaganju, tj. pothvatu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama u društvu koje je predmetom ulaganja, ali ne i kontrola ili zajednička kontrola nad tim politikama.

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima, rezultati, imovina i obveze pridruženih društava su iskazani po metodi udjela. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju iskazuju po trošku usklađenom za sve promjene udjela Grupe u dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženog društva. Ako je udio Grupe u gubitku pridruženog društva veći od njenog udjela u pridruženom društvu, koji obuhvaća i sve dugoročne udjele koji su suštinski dio neto ulaganja Grupe u pridruženo društvo, ona prestaje priznavati svoj udio u budućim gubicima. Dodatni gubici se priznaju samo u visini pravnih ili izvedenih obveza Grupe ili plaćanja koje je Grupa izvršila u ime pridruženog društva.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti utvrdive imovine, utvrdivih nastalih i nepredvidivih obveza pridruženog društva koji su priznati na dan stjecanja, priznaje se kao goodwill, koji se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja. Svaki višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrdive imovine, utvrdivih nastalih obveza i nepredviđenih obveza iznad troška stjecanja se nakon ponovne procjene priznaje odmah u dobit i gubitak.

Potreba za priznavanjem i iznos gubitaka uslijed umanjenja udjela Grupe u pridruženom društvu se utvrđuju u skladu s kriterijima iz MRS-a 39. Cijela knjigovodstvena vrijednost udjela, uključujući goodwill, se podvrgava provjeri umanjenja vrijednosti sukladno MRS-u 36 „Umanjenje imovine“ kao jedno sredstvo usporedbom njegovog nadoknadivog iznosa, a to je viši iznos od uporabne vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, s njegovom knjigovodstvenom vrijednosti. Svaki priznati gubitak uslijed umanjenja ulazi u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Poništenje gubitka uslijed umanjenja vrijednosti se priznaje u skladu s MRS-om 36 do iznosa za koji se nadoknadi iznos udjela kasnije povećao.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

n) Ulaganja u pridružena društva (nastavak)

Dobici i gubici iz transakcija između društva koje je član grupe i pridruženog društva unutar Grupe se u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe priznaju samo do iznosa udjela u tom pridruženom društvu koji se ne odnose na Grupu.

o) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Zalihe sitnog inventara se vode po nabavnoj cijeni. Sitan inventar se otpisuje 100% prilikom stavljanja u uporabu.

Zalihe trgovačke robe iskazuju se po troškovima nabave sve dok su troškovi nabave niži ili jednaki neto prodajnoj vrijednosti. Troškove nabave čini neto fakturna vrijednost robe uvećana za zavisne troškove.

p) Potraživanja po osnovi prodaje (potraživanja od kupaca)

Potraživanja od kupaca iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti po osnovi procijenjenih iznosa za koje se očekuje da neće biti naplaćeni.

q) Trezorske dionice

Vlastite dionice u posjedu Grupe na kraju izvještajnog razdoblja označene su kao trezorske dionice i iskazuju se po trošku stjecanja. Navedene dionice tretiraju se kao umanjene glavnice Grupe. Dobit i gubitak od prodaje vlastitih dionica iskazuje se kao kapitalna dobit / (gubitak).

r) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od stanja na računima kod banaka i novca u blagajni te ulaganja i depozita s dospjećem do tri mjeseca.

s) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima iskazuju se po amortiziranom trošku.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

t) Ulaganja

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum trgovanja, a to je datum na koji je ulaganje kupuje ili prodaje temeljem ugovora čiji uvjeti nalažu isporuku ulaganja u roku utvrđenom na predmetnom tržištu i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije, osim one financijske imovine koja je svrstana u kategoriju kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka, koja se početno mjeri po fer vrijednosti.

Financijska imovina je razvrstana u sljedeće kategorije: financijska imovina "po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka", "ulaganja koja se drže do dospijeca", "financijska imovina raspoloživa za prodaju" te "dani zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijskog sredstva i određuje se kod prvog priznavanja.

Grupa je svoje dionice i ulaganja u fondove klasificiralo kao raspoložive za prodaju jer namjera Grupe nije da ostvari dobit iz trgovanja sa vrijednosnim papirima. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti se priznaju izravno u glavnici u sklopu revalorizacijske pričuve za ulaganja, izuzev gubitaka zbog umanjenja vrijednosti, kamata koje se izračunavaju metodom efektivne kamate i tečajnih razlika po monetarnoj imovini, koji se svi priznaju izravno u računu dobiti i gubitka. Kod prodaje ili utvrđenog umanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili kumulativni gubitak prethodno priznat u sklopu revalorizacijske pričuve za ulaganja se uključuje u račun dobiti i gubitka razdoblja.

Dividende na glavnicike instrumente svrstane u portfelj imovine raspoložive za prodaju se priznaju u računu dobiti i gubitka kad je utvrđeno pravo grupe na primitak dividende.

Fer vrijednost monetarne imovine raspoložive za prodaju koja je denominirana u stranoj valuti se određuje u valuti u kojoj je imovina denominirana i zatim preračunava po spot tečaju na kraju izvještajnog razdoblja. Promjena fer vrijednosti koja je povezana s tečajnim razlikama koje su posljedica promjene amortiziranog troška sredstva se priznaje u računu dobiti i gubitka, a druge promjene se priznaju u glavnici.

Potraživanja po danim zajmovima i druga potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu su svrstana u dane zajmove i potraživanja. Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja. Prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope, izuzev kod kratkoročnih potraživanja, kod kojih priznavanje kamata ne bi bilo materijalno značajno.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

u) Umanjenja vrijednosti financijske imovine

Na svaki kraj izvještajnog razdoblja pregledava se financijska imovina, kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjene vrijednosti. Ukoliko postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknadivi iznos te imovine.

Dani zajmovi iskazani su na neto principu, umanjeni za vrijednosna usklađenja formirana zbog nenaplativosti.

Vrijednosna usklađenja se formiraju zbog umanjene vrijednosti zajmova temeljem redovnih pregleda stanja, kako bi se smanjila knjigovodstvena vrijednost danih zajmova do nadoknadivog iznosa. Očekivani novčani primici i izdaci za portfelj sličnih kredita procjenjuju se temeljem postojećeg iskustva uzimajući u obzir kreditni rejting komitenata kojima su odobreni zajmovi i kašnjenja u naplati redovnih ili zateznih kamata. Vrijednosna usklađenja priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Ukoliko je zajam nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene, te je poznat konačni iznos gubitka, zajam se direktno otpisuje. Ako se u sljedećem razdoblju iznos gubitka od umanjene vrijednosti smanji, a umanjene se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, iznos smanjenja umanjene vrijednosti se tada prihoduje u računu dobiti i gubitka.

v) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze.

Rezerviranja se preispituju na svaki kraj izvještajnog razdoblja i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata.

w) Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena

Kod primjene računovodstvenih politika Društva Uprava treba davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

x) Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena (nastavak)

Procjene su korištene, ali ne i ograničene na razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, ispravke vrijednosti zaliha i umanjenja vrijednosti potraživanja, priznavanje odgođene porezne imovine i rezerviranja za sudske sporove.

i. Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Grupa procjenjuje vijek trajanja imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Tijekom godine nije bilo promjene u vijeku trajanja imovine.

ii. Ispravak vrijednosti zaliha

Grupa na svaki izvještajni datum preispituje knjigovodstvenu vrijednost svojih zaliha i po potrebi provodi usklađenje vrijednosti. Društvo provodi usklađenje vrijednosti za zalihe sirovina za koje je utvrdilo da su zastarjele.

iii. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca

Grupa procjenjuje knjigovodstvene vrijednosti potraživanja od kupaca na svaki izvještajni datum te provodi potrebna vrijednosna usklađenja. Usklađenje vrijednosti za potraživanja od kupaca se knjiži na temelju iskustva s nenaplaćenim potraživanjima u proteklim razdobljima te analizi tekućeg financijskog položaja kupca.

iv. Porez na dobit

Porezni izračuni se izvode na temelju tumačenja sadašnjih poreznih zakona i propisa. Takvi izračuni koji podržavaju povrat poreza moraju biti pregledani i odobreni od strane lokalnih poreznih vlasti.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati. U određivanju iznosa odgođenog poreza koji se može priznati, potrebne su značajne procjene, koje se temelje na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza.

v. Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo je stranka u parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom tijeku poslovanja. Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Društva koje proizlaze iz tih postupaka.

y) Segmentalna analiza

Grupa je u bilješci 4 prikazala segmentalnu analizu svojih prihoda između prodaje u zemlji i inozemstvu. Zbog povezanosti prodaje, ne postoji segmentalna analiza troškova, imovine i obveza.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI)

3.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

U tekućem financijskom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene i dopune postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija:

- Izmjene i dopune raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2011.–2013.“ proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 18. prosinca 2014. godine (primjenjive na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.),
- Tumačenje IFRIC 21 „Nameti“, usvojeno u EU 13. lipnja 2014. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 17. lipnja 2014.).

Usvajanje navedenih izmjena i dopuna postojećih standarda i tumačenja nije dovelo do materijalnih promjena financijskih izvještaja Grupe.

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI) (NASTAVAK)

3.2. Standardi i tumačenja koje je izdao IASB i koji su usvojeni u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja financijskih izvještaja bili su objavljeni, ali ne i na snazi sljedeći standardi, izmjene i dopune postojećih standarda te tumačenja koje je objavio OMRS i usvojila Europska unija:

- Izmjene i dopune MSFI-ja 11 „Zajednički poslovi“ – „Računovodstvo stjecanja udjela u zajedničkom upravljanju“, usvojeni u Europskoj uniji 24. studenoga 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene i dopune MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvještaja“ – „Inicijativa u vezi objavljivanja“, usvojene u Europskoj uniji 18. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene i dopune MRS-a 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS-a 38 „Nematerijalna imovina“ – „Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine“, usvojene u Europskoj uniji 2. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene i dopune MRS-a 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS-a 41 „Poljoprivreda“ – „Poljoprivreda: plodonosne biljke“, usvojene u Europskoj uniji 23. studenoga 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene i dopune MRS-a 19 „Primanja zaposlenih“ – „Planovi definiranih naknada: doprinosi koje uplaćuju zaposleni“, usvojene u Europskoj uniji 17. prosinca 2014. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015.),
- Izmjene i dopune MRS-a 27 „Odvojeni financijski izvještaji“ – „Metoda udjela u odvojenim financijskim izvještajima“, usvojene u Europskoj uniji 18. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene i dopune raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2010.–2012.“ proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 17. prosinca 2014. godine (primjenjive na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015.),
- Izmjene i dopune raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2012.–2014.“ proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 15. prosinca 2015. godine (primjenjive na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.).

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI) (NASTAVAK)

3.3. Standardi i tumačenja koje je izdao OMRS i koji još nisu usvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se znatno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (skraćeno OMRS), izuzev sljedećih novih standarda te izmjena i dopuna postojećih standarda o čijem usvajanju Europska unija do 25. svibnja 2016. još nije odlučila (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- MSFI 9 „Financijski instrumenti“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- MSFI 15 „Prihodi prema ugovorima s kupcima“ i daljnje izmjene i dopune (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- Izmjene i dopune MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“, MSFI-ja 12 „Objavljivanje udjela u drugim subjektima“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“ – „Investicijski subjekti: primjena izuzeća od konsolidacije“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene i dopune MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“ – prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene i dopune (prvobitno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu metode udjela),

Grupa predviđa da će njihovo usvajanje imati utjecaj na njegove financijske izvještaje u razdoblju njihove prve primjene međutim utjecaj se trenutno ne može kvantificirati.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA

	2015.	2014.
Prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga u zemlji	592.306	548.693
Prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga u inozemstvu	506.291	459.872
	1.098.597	1.008.565

Izveštajni segmenti sastavni su dio internih financijskih izvještaja. Interne financijske izvještaje redovito pregledava Uprava Grupe koja je i glavni donositelj poslovnih odluka te koja na osnovu njih ocjenjuje uspješnost poslovanja i donosi poslovne odluke.

Grupa prati svoje poslovanje kroz sljedeće poslovne segmente:

- Deterdženti
- Konditorski proizvodi
- Alkoholna i bezalkoholna pića
- Ostalo

Analiza prihoda po vrsti djelatnosti

Slijedi analiza poslovnih prihoda poslovanja Grupe po izvještajnim segmentima koji su prikazani u skladu s MSFI 8 te usklada rezultata poslovanja po segmentima sa dobiti ili gubitkom od oporezivanja prikazanim u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prikazani prihodi odnose se na prihode od prodaje i ostale prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima.

Prodaja među izvještajnim segmentima eliminira se prilikom konsolidacije.

	Prihodi od prodaje		Ostali prihodi		Dobit iz poslovanja	
	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.
Deterdženti	734.973	688.259	8.230	5.369	34.268	24.322
Konditorski proizvodi	247.967	194.782	1.628	3.749	(5.894)	(7.921)
Alkoholna i bezalkoholna pića	115.657	125.524	3.329	3.735	11.424	(18.930)
Ostalo	-	-	-	-	54	26.157
Ukupno	1.098.597	1.008.565	13.187	12.853	39.852	23.628

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

5. OSTALI PRIHODI

	2015.	2014.
Prihod od ukidanja rezervacija	2.848	-
Prihod od interne realizacije	2.382	2.719
Prihod od naplate šteta	2.078	2.197
Prihod od prodaje materijalne imovine	1.392	507
Prihod od viškova	1.214	1.433
Prihod od prodaje materijala, rezervnih dijelova, ambalaže	758	1.297
Državne potpore	505	1.571
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	31	32
Prihod od otpisa obveza	6	38
Ostali razni prihodi	1.973	3.059
	13.187	12.853

6. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2015.	2014.
Utrošene sirovine	378.652	376.156
Utrošena ambalaža	78.854	74.603
Utrošena energija i para	37.792	43.482
Utrošeni mirisi	32.084	27.223
Utrošena PET ambalaža	18.675	18.020
Utrošeni rezervni dijelovi	4.685	5.520
Utrošeni materijal za tekuće i investicijsko održavanje	4.142	3.686
Otpis sitnog inventara	2.801	2.017
Utrošeni ostali materijal	5.866	4.694
	563.551	555.401

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2015.	2014.
Neto plaće	67.867	67.814
Porezi i doprinosi iz bruto plaća i naknada na plaće	23.130	23.898
Doprinosi na bruto plaće i naknade na plaće	15.654	15.285
	106.651	106.997

Na kraju izvještajnog razdoblja Grupa je zapošljavala 1.362 zaposlenih (31. prosinca 2014. godine: 1.347 zaposlenih).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. AMORTIZACIJA

	2015.	2014.
Amortizacija materijalne imovine	48.972	35.887
Amortizacija nematerijalne imovine	486	469
	49.458	36.356

9. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2015.	2014.
Troškovi marketinga i propagande	240.120	191.181
Troškovi skladištenja i distribucije	18.811	23.344
Ostali troškovi zaposlenika	17.088	14.645
Troškovi prijevoza i telekomunikacija	12.996	12.590
Trošak privremenog zapošljavanja	5.895	3.397
Premije osiguranja	4.305	4.075
Naknada za ambalažu	4.275	5.940
Reprezentacija	4.170	4.266
Neproizvodne usluge	3.915	7.898
Naknade za autoceste i tehnički pregledi	3.646	4.135
Troškovi održavanja	3.404	4.402
Rezerviranja za godišnje odmore	2.773	2.848
Trošak danih rabata kupcima te usklađenja s dobavljačima	2.623	22.686
Bankovne provizije i članarine	2.284	3.235
Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu	2.173	2.987
Troškovi najamnina	2.061	2.728
Neotpisana vrijednost rashodovane i prodane materijalne imovine	1.826	14
Ispravak vrijednosti zaliha	1.549	2.786
Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja od kupaca	1.351	5.061
Nabavna vrijednost prodanih sirovina i materijala	307	344
Manjkovi	246	442
Ostali rashodi	9.020	4.539
	344.838	323.543

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. NETO FINANCIJSKI RASHODI

	2015.	2014.
Prihodi od kamata	2.113	2.300
Pozitivne tečajne razlike	5.449	5.766
Prihodi od udjela	1.780	661
Ostali financijski prihodi	90	145
Ukupno financijski prihodi	9.432	8.872
Troškovi kamata	(18.352)	(16.051)
Negativne tečajne razlike	(5.517)	(6.999)
Ostali rashodi financiranja	(3.965)	(200)
Ukupno financijski rashodi	(27.834)	(23.250)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(18.402)	(14.378)

Društvo je tijekom 2010. godine steklo 8,45% udjela u društvu Adriatica net d.o.o., Zagreb. Vrijednost ulaganja iznosi 18.262 tisuća kuna. Isti je udjel realiziran tijekom 2015. godine te je Društvo ostvarilo dobit u iznosu od 1.638 tisuća kuna

11. POREZ NA DOBIT

Usklađenje računovodstvene dobiti i porezne osnovice prikazano je kako slijedi:

	2015.	2014.
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	21.450	9.540
Porezno nepriznati rashodi	5.529	6.276
Prihodi koji se ne oporezuju	(2.158)	(3.459)
Reinvestirana dobit	(26.600)	(20.000)
Oporeziva dobit tekuće godine	(1.779)	(7.643)
Porezni gubitak raspoloživ za prijenos u buduća razdoblja	(71.672)	(32.198)
Trošak poreza na dobit	383	167

Porez na dobit iskazali su Saponia d.d., Osijek u iznosu 369 tisuća kuna (2014.: 89 tisuća kuna) i Dalmatien Betiligungs GmbH, Klagenfurt u iznosu od 14 tisuća kuna (2014.: 11 tisuća kuna). Maraska d.d., Zadar ostvarila je poreznu dobit u iznosu od 7.849 tisuće kuna (2014.: gubitak u iznosu 22.558 tisuća kuna). Za taj iznos umanjeni su porezni gubici iz prethodnih godina, te je iskazan ukupan porezni gubitak za prijenos od 26.509 tisuća kuna. Kandid d.o.o., Osijek ostvario je porezni gubitak u iznosu od 11.452 tisuće kuna što je zajedno s poreznim gubicima prethodnih godina rezultiralo ukupnim poreznim gubitkom za prijenos od 32.203 tisuće kuna. Mercos d.o.o., Osijek iskazao je porezni gubitak od 11 tisuća kuna te ukupne porezne gubitke za prijenos od 12.960 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Porez na dobit knjižen izravno u glavnici

	2015.	2014.
Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	378	900
Odgođena porezna imovina	378	900
Revalorizacijske pričuve po procjeni nekretnina, postrojenja i opreme	(207)	(207)
Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	(147)	(132)
Revalorizacijske pričuve po vrednovanju zemljišta za investicijske nekretnine	(42)	(42)
Odgođena porezna obveza	(396)	(381)
Neto odgođena porezna (obveza) / imovina	(18)	519

12. ZARADA PO DIONICI

Osnovna i razrijeđena zarada po dionici izračunata je na temelju sljedećih podataka:

	2015.	2014.
Dobit za izračunavanje osnovne i razrijeđene zarade po dionici (dobit tekuće godine)	19.890	15.508
Prosječan ponderirani broj redovnih dionica (umanjen za trezorske dionice)	655.424	655.424
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	30,34	23,66

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljišta	Zgrade	Biolaška imovina	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna ili procijenjena vrijednost:						
Na dan 1. siječnja 2014. godine	55.016	388.746	48.186	343.700	14.043	849.691
Povećanja	-	62	2.897	3.572	105.563	112.094
Stjecanje ovisnog društva	-	-	-	68.990	86.592	155.582
Prijenos	9.233	100.241	-	83.020	(192.494)	-
Rashod, prodaja	-	-	-	(8.812)	(45)	(8.857)
Tečajne razlike	-	(116)	-	(4)	-	(120)
Na dan 31. prosinca 2014. godine	64.249	488.933	51.083	490.466	13.659	1.108.390
Povećanja	-	446	2.433	4.584	32.421	39.884
Prodaja ovisnog društva	-	-	-	(2.020)	-	(2.020)
Prijenos	-	7.914	-	26.445	(34.359)	-
Rashod, prodaja	-	-	-	(8.563)	-	(8.563)
Tečajne razlike	-	(20)	-	(3)	-	(23)
Na dan 31. prosinca 2015. godine	64.249	497.273	53.516	510.909	11.721	1.137.668
Ispravak vrijednosti:						
Na dan 1. siječnja 2014. godine	-	309.522	1.825	272.301	-	583.648
Trošak amortizacije za godinu	-	6.125	964	28.798	-	35.887
Stjecanje ovisnog društva	-	-	-	21.196	-	21.196
Rashod, prodaja	-	-	-	(8.797)	-	(8.797)
Tečajne razlike	-	(13)	-	(6)	-	(19)
Na dan 31. prosinca 2014. godine	-	315.634	2.789	313.492	-	631.915
Trošak amortizacije za godinu	-	8.826	1.277	38.869	-	48.972
Prodaja ovisnog društva	-	-	-	(1.814)	-	(1.814)
Rashod, prodaja	-	-	-	(6.737)	-	(6.737)
Tečajne razlike	-	(3)	-	(3)	-	(6)
Na dan 31. prosinca 2015. godine	-	324.457	4.066	343.807	-	672.330
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2015. godine	64.249	172.816	49.450	167.102	11.721	465.338
Na dan 31. prosinca 2014. godine	64.249	173.299	48.294	176.974	13.659	476.475

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Kao osiguranje vraćanja kreditnih obveza Grupe založene su nekretnine u vrijednosti od 157.283 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 170.581 tisuća kuna).

Grupa posjeduje imovinu uzetu na financijski najam čija je sadašnja vrijednost na 31. prosinca 2015. iznosila 14.059 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 11.854 tisuća kuna).

Državne potpore primljene za biološku imovinu na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 505 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 505 tisuća kuna).

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2014. godine	2.962	865	3.827
Povećanja		189	189
Stjecanje ovisnog društva	1.767	74	1.841
Prijenos	263	(263)	-
Na dan 31. prosinca 2014. godine	4.992	865	5.857
Povećanja	215	1	216
Na dan 31. prosinca 2015. godine	5.207	866	6.073
Ispravak vrijednosti			
Na dan 1. siječnja 2014. godine	2.898	-	2.898
Trošak amortizacije za godinu	469	-	469
Stjecanje ovisnog društva	387	-	387
Na dan 31. prosinca 2014. godine	3.754	-	3.754
Trošak amortizacije za godinu	486	-	486
Na dan 31. prosinca 2015. godine	4.240	-	4.240
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2015. godine	967	866	1.833
Na dan 31. prosinca 2014. godine	1.238	865	2.103

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. DUGOTRAJNA IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI

	31.12.2015.	31.12.2014.
Stambena zgrada	1.555	1.555
Stanovi	2.591	2.591
Ostale nekretnine	4.792	4.792
	8.938	8.938

Grupa je poduzela investiciju izgradnje stambene zgradu u Osijeku. Grupa ima namjeru prodati ove nekretnine zbog čega ih je klasificirala kao nekretnine namijenjene prodaji.

Grupa u idućih dvanaest mjeseci namjerava prodati opisane nekretnine. Prilikom reklasifikacije nekretnina nije iskazan gubitak zbog smanjene vrijednosti jer uprava Grupe smatra, na temelju procjene najnovijih cijena sličnih nekretnina na sličnim lokacijama, da je fer vrijednost nekretnina umanjena za troškove prodaje viša od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Grupa je tijekom 2010. godine stekla 44,16% udjela u društvu Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg. Vrijednost ulaganja na dan stjecanja iznosi 27.395 tisuća kuna.

U listopadu 2014. godine, dokapitalizacijom društva Brodomerkur d.o.o. Široki Brijeg, udjel Grupe smanjen je na 9,6% i time se ovo društvo prestaje kvalificirati kao pridruženo društvo i kvalificira se kao ulaganje raspoloživo za prodaju.

Grupa je 19. studenog 2015. godine povećala ulaganje u društvo Brodomerkur d.o.o. Široki Brijeg u iznosu od 36.249 tisuća HRK (4.763 tisuća EUR), čime je steklo poslovni udjel od 21,9025% i steklo uvjete da se ovo ulaganje kvalificira kao ulaganje u pridruženo društvo.

	2015.	2014.
Vrijednost ulaganja na dan stjecanja	63.644	27.395
Ukupna dobit pridruženog društva	1.488	423
Udjel Grupe u pridruženom društvu	21,90%	9,76%
Donos sa ulaganja raspoloživa za prodaju	29.073	-
Prijenos sa ulaganja na ulaganja raspoloživa za prodaju	-	29.073
Povećanje ulaganja	36.249	-
Udjel Grupe u dobiti pridruženog društva	54	187
Vrijednost ulaganja na 31. prosinac 2015.	65.376	-

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	31.12.2015.	31.12.2014.
Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	1.095	936
Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	1.117	1.815
Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini	2.959	2.792
Dionice koje se vode po trošku	190	47.672
	5.361	53.215

17.1. Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	Fer vrijednost
Zvečevo prehrambena industrija d.d., Požega	156	(122)	34
HTP Korčula d.d., Korčula	147	29	176
PBZ d.d., Zagreb	147	738	885
	450	645	1.095

Grupa dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi vrednuje sukladno tržišnoj cijeni utvrđenoj od strane Središnje depozitarne agencije koja predstavlja prosječnu cijenu trgovanja na dan vrednovanja.

Na temelju Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09, 54/13 i 159/13) i Pravilnika Zagrebačke burze, Društvu HTP KORČULA d.d., Korčula, odobreno je uvrštenje na Redovito tržište Zagrebačke burze. Prvi dan trgovanja financijskim instrumentima bio je 20. veljače 2015. godine.

Temeljem navedenog dionice HTP Korčula d.d., Korčula, koje su tijekom 2014. godine bile prikazane kao dionice koje se vode po trošku, u 2015. godini su reklasificirane u skupinu dionica koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

17.2. Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	Fer vrijednost
Elektroprivreda, Mostar (JPEMR)	4.209	(4.209)	-
Bosnalijek d.d., Sarajevo (BSNLR)	1.898	(1.505)	393
RMU Kamengrad d.d., Sanski most (RMUKR)	726	(422)	304
Energoinvest – T A T d.d., Sarajevo (ETATRK1)	290	(280)	10
JP Elektroprivreda BIH d.d., Sarajevo (JPESR)	582	(236)	346
Hidrogradnja d.d., Sarajevo (HDGSR)	86	(60)	26
Energopetrol d.d., Sarajevo (ENPSR)	82	(65)	17
Fabrika duhana Sarajevo (FDSSR)	27	(6)	21
	7.900	(6.783)	1.117

Grupa poslove trgovanja sa dionicama na Sarajevskoj burzi obavlja preko Hypo-Alpe-Adria Vrijednosnice d.o.o., Sarajevo. Fer vrijednost dionica na Sarajevskoj burzi utvrđena je na osnovu prosječne cijene trgovanja na datum vrednovanja.

17.3. Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini

Fondovi	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	Fer vrijednost
IF Crobih fond d.d., Mostar (CRBFRK1)	2.462	(635)	1.827
IF Prof-Plus d.d., Sarajevo (PRPFRK2)	681	131	812
IF MI-GROUP d.d., Sarajevo (MIGFRK2)	679	(515)	164
IF Fortuna fond d.d., Bihać (FRTFRK1)	596	(440)	156
	4.418	(1.459)	2.959

Grupa poslove trgovanja sa udjelima u investicijskim fondovima registriranim u Bosni i Hercegovini obavlja preko Hypo-Alpe-Adria Vrijednosnice d.o.o., Sarajevo. Fer vrijednost udjela u investicijskim fondovima utvrđena je na osnovu vrijednosti neto imovine Fonda na dan vrednovanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

17.4. Dionice koje se vode po trošku

Dionice	Trošak	Umanjenje vrijednosti	Fer vrijednost
Komercijalna banka Zagreb d.d., Zagreb	1.525	(1.525)	-
Šibenka d.d., Šibenik	1.421	(1.421)	-
Slobodna Zona d.o.o., Osijek	100	-	100
Pevec d.d., Bjelovar	68	-	68
Željezara Sisak d.d., Sisak	53	(53)	-
Eko Ozra d.o.o., Zagreb	22	-	22
	3.189	(2.999)	190

Grupa dionice koje ne kotiraju na burzi vrednuje po trošku sa obzirom da nije u mogućnosti utvrditi njihovu fer vrijednost. Grupa je u prijašnjim godinama napravila umanjene vrijednosti dionica te iznos umanjenja priznala kao trošak u računu dobiti i gubitka. Tijekom 2015. i 2014. godine Grupa nije utvrdila dodatno umanjene vrijednosti. Grupa je tijekom 2010. godine stekla 8,45% udjela u društvu Adriatica net d.o.o., Zagreb. Vrijednost ulaganja iznosi 18.262 tisuća kuna. Isti je udjel realiziran tijekom 2015. godine te je grupa ostvarila dobit u iznosu od 1.638 tisuća kuna.

17.5. Revalorizacijske rezerve

	31.12.2015.	31.12.2014.
Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	(516)	(135)
Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	2.077	4.896
Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini	1.192	1.334
	2.753	6.095

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

17.5. Revalorizacijske rezerve (nastavak)

Dionice	Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	Investicijski fondovi u BiH	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2013.	(488)	4.844	1.323	5.679
Vrednovanje	154	(91)	(14)	49
Porezi	(31)	18	3	(10)
<i>Povećanje/(smanjenje) rezervi</i>	<i>353</i>	<i>52</i>	<i>11</i>	<i>416</i>
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	(135)	4.896	1.334	6.095
Vrednovanje	(43)	(116)	177	18
Porezi	9	23	(35)	(3)
<i>Povećanje/(smanjenje) rezervi</i>	<i>(381)</i>	<i>(2.819)</i>	<i>(142)</i>	<i>(3.342)</i>
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	(516)	2.077	1.192	2.753

18. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Dani krediti	357	369
Depoziti	-	620
	357	989

Dani krediti sastoje se od jednog kredita koje je Grupa odobrila jednom djelatniku i pozajmica odobrenih društvu Mepas d.o.o., Zadar i Beta d.o.o. Zadar. Dospijeće kredita odobrenog djelatniku je 5 godina s fiksnom kamatom od 6% godišnje (31. prosinca 2014. godine: 6% godišnje). Dospjeće pozajmice odobrene Mepas d.o.o. je 15. lipnja 2016. godine s fiksnom kamatom od 7% godišnje (31. prosinca 2014. godine: 7% godišnje).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. ZALIHE

	31.12.2015.	31.12.2014.
Zalihe sirovina i materijala i rezervnih dijelova	62.034	51.108
Gotovi proizvodi	87.275	85.618
Nedovršena proizvodnja	5.404	7.281
Roba	1.706	5.673
	<u>156.419</u>	<u>149.680</u>

20. DANI ZAJMOVI

	31.12.2015.	31.12.2014.
Eksedra d.o.o., Donja Bistra	18.528	18.528
Grafotehna d.o.o., Zagreb	16.551	16.077
Tehno d.o.o., Zadar	16.509	16.035
Brodmerkur d.d., Split	15.280	5.591
Vizija gradnja d.o.o., Rijeka	2.455	2.869
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	101	315
	<u>69.424</u>	<u>59.415</u>

Grupa je s navedenim partnerima zaključila Ugovor o pozajmici s rokom dospijeca od 1 godine, uz kamatnu stopu od 4%, s povezanim društvima 3% do 31. prosinca 2015. Za 2016. godinu ugovori su prolongirani uz usklađenje kamatne stope od 5,14%. Osiguranje potraživanja su blanco mjenice i zadužnice.

Partner	Iznos kredita (u tisućama kuna)	Datum ugovora	Kamatna stopa (%)	Datum dospijeca
Eksedra d.o.o., Donja Bistra	7.500	24.02.2005.	4%	30.04.2015.
Eksedra d.o.o., Donja Bistra	5.100	31.08.2005.	4%	30.04.2015.
Grafotehna d.o.o., Zagreb	11.850	18.10.2006.	4%	31.05.2016.
Tehno d.o.o., Zadar	11.850	18.10.2006.	4%	31.05.2016.
Vizija Gradnja d.o.o., Rijeka	4.521	31.08.2009.	4%	31.03.2016.
Brodmerkur d.d., Split	12.000	09.03.2015.	5,14%	31.03.2016.
Brodmerkur d.d., Split	2.615	15.05.2015.	5,14%	31.05.2016.

Dane pozajmice odnose se na projekte vezane uz nekretnine čija se realizacija očekuje u narednom razdoblju. Ukoliko se prodaja nekretnina ne realizira, kao osiguranje povrata pozajmice Grupa će uzeti hipoteku na predmetne nekretnine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Početno stanje	23.082	17.288
Fer vrednovanje	(1.193)	4.635
Porezi	(298)	1.159
Fer vrijednost ulaganja	<u>21.591</u>	<u>23.082</u>

Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupa ima udjel u investicijskom fondu Nexus FGS ukupne vrijednosti 23.082 tisuće kuna. Grupa je na dan 31. prosinca 2015. godine provela fer vrednovanje i navedeni udjel ispravila za 1.491 tisuća kuna. Tržišna vrijednost udjela na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 21.591 tisuće kuna.

22. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Kupci u zemlji	156.519	167.462
Kupci u inozemstvu	104.245	94.018
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(20.526)	(27.246)
	<u>240.238</u>	<u>234.234</u>

Kretanje ispravka potraživanja od kupaca:

	2015.	2014.
Stanje 1. siječnja	24.424	25.394
Vrijednosno usklađenje kupaca	645	2.756
Naplaćena otpisana potraživanja	(17)	(32)
Otpis (preknjiženje)	(4.526)	(872)
	<u>20.526</u>	<u>27.246</u>

U toku godine Grupa je napravila direktan otpis potraživanja od kupaca u iznosu od 706 tisuća kuna (2014.: 2.305 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

22. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Analiza starosne strukture dospjelih potraživanja od kupaca kod kojih nije obavljen ispravak vrijednosti na dan 31. prosinca 2015. godine:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Nedospjelo potraživanje	181.666	150.620
Dospjelo potraživanje:		
0 – 90 dana	46.820	52.778
91 – 180 dana	1.550	14.907
181 – 365 dana	1.824	9.272
preko 365 dana	8.378	6.657
	<u>240.238</u>	<u>234.234</u>

Kod utvrđivanja mogućnosti povrata nekog potraživanja, Grupa razmatra eventualne promjene kreditne sposobnosti dužnika. Društvo je provelo test na umanjenje vrijednosti svih potraživanja od kupaca, te je procijenilo da su potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2015. godine iskazana u razredu starijih od 360 dana, naplativa.

23. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja od države i drugih institucija	2.910	1.412
Potraživanja za pretporez u primljenim računima poslije obračuna	1.938	1.252
Dani predujmovi	1.674	2.382
Potraživanja za povrat PDV	647	2.710
Potraživanja od zaposlenih	330	342
Ostala potraživanja	37	18
	<u>7.536</u>	<u>8.116</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

24. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	31.12.2015.	31.12.2014.
Aktivna vremenska razgraničenja	8.981	4.216
Obračunati nedospjeli prihodi	2.629	2.501
Obračunati prihodi prema povezanim stranama	214	77
Trošarine	13	-
Ostalo	747	796
	12.584	7.590

25. NOVAC U BANCIMA I U BLAGAJNAMA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Žiro-račun	9.472	5.765
Devizni račun	867	1.035
Blagajna	83	41
	10.422	6.841

26. TEMELJNI KAPITAL

Sukladno upisu u registar Trgovačkog suda u Osijeku, temeljni kapital Saponia d.d., Osijek na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 217.569 tisuća kuna (31. prosinca 2014. godine: 197.569 tisuća kuna). Temeljni kapital je podijeljen na 658.564 dionice bez nominalne vrijednosti.

Odlukom Skupštine od 29. svibnja 2015. godine, 658.564 redovnih dionica A nominalne vrijednosti 300,00 HRK zamijenjene su sa 658.564 redovne dionice bez nominalne vrijednosti, te se Odlukom skupštine temeljni kapital društva povećava bez izdavanja novih dionica, u visini 20.000 tisuća kuna kao reinvestirana dobit.

Vlasnička struktura Grupe prikazana je kako slijedi:

	% učešća u vlasništvu	2015.	% učešća u vlasništvu	2014.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	87,30%	189.938	87,30%	172.478
CERP	0,28%	609	0,28%	553
Trezorske dionice	0,48%	1.044	0,48%	948
Mali dioničari	11,94%	25.978	11,94%	23.590
	100,00%	217.569	100,00%	197.569

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. PRIČUVE

	Zakonske pričuve	Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	Revalorizacijske pričuve po vrednovanju zemljišta	Revalorizacijske pričuve po nekretninama, postrojenjima i opremi	Ostale pričuve	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2013. godine	7.319	(7.291)	170	3.004	143.710	146.912
Neto povećanje revalorizacije rezervi	-	3.797	-	-	-	3.797
Raspored dobiti 2013. godine	513	-	-	-	9.752	10.265
Stanje 31. prosinca 2014. godine	7.832	(3.494)	170	3.004	153.462	160.974
Neto povećanje revalorizacije rezervi	-	2.149	-	-	-	2.149
Raspored dobiti 2014. godine	1.083	-	-	-	574	1.657
Stanje 31. prosinca 2015. godine	8.915	(1.345)	170	3.004	154.036	164.780

Revalorizacijske rezerve po osnovi ulaganja raspoloživih za prodaju predstavljaju razliku između fer vrijednosti i troška nabave.

Zakonske rezerve predstavljaju 5% od vrijednosti neto dobitka koje Grupa mora izdvajati sukladno zakonskoj regulativi.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. DUGOROČNI KREDITI I ZAJMOVI

	2015.	2014.
HETA Asset Resolution (Hypo AA Inter. AG), Klagenfurt	74.410	80.305
Hypo Alpe Adria Bank d.d., Zagreb	30.228	37.775
Hrvatska banka za obnovu i razvoj	124.478	130.646
Podravska banka d.d., Koprivnica	25.270	15.323
Raiffeisen Bank Austria d.d. Zagreb	54.093	63.519
Kreditna banka dd Zagreb	10.961	12.198
Zagrebačka banka d.d., Zagreb	35.312	8.619
Partner banka d.d., Zagreb	2.243	2.554
Sber banka d.d., Zagreb	2.660	3.146
Privredna banka d.d. Zagreb	3.800	7.460
Erste banka d.d., Zagreb	13.553	14.082
Factoring	6.388	6.873
Zajmovi	90.777	87.157
Ostali krediti	-	2.506
	<u>474.173</u>	<u>472.163</u>
Kreditni dospijevaju na naplatu kako slijedi:		
Na zahtjev ili u roku od godine dana	158.477	218.544
Od druge do uključivo petu godinu	231.798	149.112
Nakon pet godina	83.898	104.507
	<u>474.173</u>	<u>472.163</u>
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkoročnih obveza)	<u>(158.477)</u>	<u>(218.544)</u>
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	<u>315.696</u>	<u>253.619</u>

Dugoročni krediti banaka navedenih u tablici odobreni za pripremu izvoza i uvoza, restrukturiranje i trajna obrtna sredstva odobreni su uz kamatne stope od 1,8% do 5,18% godišnje. Krediti su osigurani hipotekama na nekretninama Grupe, mjenicama i zadužnicama (vidi Bilješku 13).

Kratkoročni krediti za obrtna sredstva sklopljeni su sa Hypo Alpe Adria Bank d.d. Zagreb, Erste&Steirische bank d.d. Zagreb, Podravska banka d.d. Koprivnica i Raiffeisen Bank Austria d.d. Zagreb uz kamatnu stopu 4,74 - 5,25%. Krediti su osigurani mjenicama, zadužnicama i hipotekama.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

29. OBVEZE ZA FINACIJSKI NAJAM

	31.12.2015.	31.12.2014.
Obveze za financijski najam:		
- s dospijećem u roku od godine dana	4.972	1.996
- od druge do uključivo pete godine	10.749	7.957
Ukupno obveze za financijski najam	15.721	9.953
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkotrajnih obveza)	(4.972)	(1.996)
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	10.749	7.957

Grupa je sklopila ugovore o financijskom najmu sa Hypo Alpe-Adria Leasing d.d., Zagreb, OTP Leasing d.d., Zagreb i Raiffeisen Leasing d.o.o., Zagreb. Ugovori o financijskom najmu odnose se na financijski najam vozila i strojeva čija je sadašnja vrijednost na 31. prosinac 2015. godine iznosila 7.259 tisuća kuna (2014.: 5.054 tisuća kuna). Kamatna stopa na ugovore o financijskom najmu kreće se od 2,75% do 4,75%.

30. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Dobavljači u zemlji	72.869	82.975
Dobavljači u inozemstvu	126.344	107.901
	199.213	190.876

Prosječno razdoblje plaćanja obaveza prema dobavljačima je 79 dana (2014.: 78 dana). Od ukupnog salda obaveza prema dobavljačima na kraju godine 7.604 tisuća kuna, odnosno 4% odnosi se na najvećeg dobavljača Društva – Evonik Nutrition&Care GmbH, Essen (2014.: Reederei-Agentur&Handels-Agentur GmbH, Beč u iznosu od 6.004 tisuća kuna, odnosno 3%).

31. OSTALE OBVEZE

	31.12.2015.	31.12.2014.
Ostale obveze prema državi	8.424	9.481
Obveze prema zaposlenima	7.035	6.334
Obveze za kamate i ostale naknade	3.310	2.971
Obveze za primljene predujmove	3.619	1.052
Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	2.773	2.848
Rezerviranje troškova i odgođeni prihodi	2.384	580
Obveze za PET ambalažu	855	4.157
Ostale kratkoročne obveze	233	337
	28.633	27.760

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Pregled transakcija sa vlasnikom i društvima koja imaju istog vlasnika:

	Potraživanja		Obveze	
	2015.	2014.	2015.	2014.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	37.450	46.957	72.657	64.192
Mepas d.o.o Zadar	662	645	1.929	1.328
Brodmerkur d.d., Split	21	5.783	373	1
Koestlin d.d., Bjelovar	363	1.227	4.799	4.985
	38.496	54.612	79.758	70.506

	Prihodi		Rashodi	
	2015.	2014.	2015.	2014.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	164.942	162.720	15.176	28.340
Mepas d.o.o Zadar	4.914	6.807	19.378	23.351
Brodmerkur d.d., Split	1.031	286	471	800
Koestlin d.d., Bjelovar	2.666	2.645	1.489	2.787
	173.553	172.458	36.514	55.278

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a. Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto duga i kapitala

Koeficijent financiranja Grupe se određuje omjerom neto duga i glavnice. Dug je definiran kao obveza za dugoročne i kratkoročne kredite. Glavnica uključuje sav kapital i sve pričuve.

	2015.	2014.
Dug (dugoročni i kratkoročni krediti)	489.894	482.116
Novac i novčani ekvivalenti	(10.422)	(6.841)
Neto dug	479.472	475.275
Glavnica	353.765	331.167
Omjer duga i glavnice	136%	144%

b. Kategorije financijskih instrumenata

	2015.	2014.
Financijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	10.422	6.841
Dani zajmovi	69.424	59.415
Depoziti	21.591	23.082
Vrijednosni papiri	5.361	53.215
Potraživanja od kupaca	240.238	234.234
Ostala potraživanja	2.043	2.742
	349.079	379.529
Financijske obveze		
Obveze po kreditima	474.173	472.163
Obveze po najmovima	15.721	9.953
Obveze prema dobavljačima	199.213	190.876
Ostale obveze	19.354	14.122
	708.461	687.114

c. Upravljanje financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnom tržištu i djelomično se financira putem kredita denominiranih u stranoj valuti. Najvažniji rizici uključuju tržišne rizike (promjena valutnog tečaja i kamatnih stopa), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Grupa nije koristila derivativne (izvedene) instrumente za upravljanje rizicima.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d. Upravljanje cjenovnim rizikom

Grupa najvećim dijelom sirovine za proizvodnju nabavlja u inozemstvu. Najveće tržište na kojem Grupa prodaje svoje proizvode je tržište Republike Hrvatske. Uprava Grupe na temelju tržišnih cijena određuje cijene svojih proizvoda.

Grupa je izložena rizicima promjene cijena glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Vlasnički udjeli se drže iz strateškog razloga, a ne radi trgovanja.

e. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze, što bi rezultiralo rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je usvojila politiku poslovanja isključivo s kreditno sposobnim stranama i pribavljanja dostatnih instrumenata osiguranja kako bi ublažila rizik financijskog gubitka zbog neplaćanja. Grupa na osnovu dostupnih informacija procjenjuje kreditnu sposobnost svih svojih kupaca. Grupa kontinuirano prati svoju izloženost prema stranama s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost, a ukupnu vrijednost zaključenih transakcija raspoređuje na prihvaćene klijente. Kreditnom izloženosti se upravlja redovitom analizama kako bi se na vrijeme identificirali rizici u poslovanju s pojedinim klijentima.

Potraživanja od kupaca se odnose na veliki broj kupaca. Kreditna analiza se provodi na temelju financijskog stanja dužnika i drugih dostupnih informacija. Društvo upravlja nivoom rizika utvrđujući limite izloženosti kreditnom riziku prema jednom dužniku ili grupi dužnika. Kako postoji značajna koncentracija kreditne izloženosti, Društvo smatra da postoji izloženost ovom riziku. Od ukupnog stanja potraživanja od kupaca na kraju godine najveća su potraživanja od tri kupca od kojih je svaki član veće grupe. Ukupna potraživanja svih kupaca iz spomenutih grupa iznose 54,5% u odnosu na ukupno stanje potraživanja. Osim navedenih, nema drugih kupaca koji bi pojedinačno sačinjavali 10% ukupnog stanja potraživanja na dan izvještaja.

Kreditni rizik po likvidnim sredstvima i izvedenim financijskim instrumentima je ograničen, budući da je riječ o bankama koje imaju visoke kreditne rejtinge.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

f. Rizik promjene deviznih tečajeva

Službena valuta Grupe je kuna, no određene transakcije obavljaju se u stranim valutama koje se preračunavaju u kune primjenom važećeg tečaja na kraju izvještajnog razdoblja. Nastale tečajne razlike terete rashode poslovanja ili se knjiže u korist računa dobitka i gubitka, ali ne utječu na tijek novca.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Imovina		Obveze	
	2015.	2014.	2015.	2014.
EUR	14.977	13.243	52.090	54.983
USD	-	30	425	254
GBP	-	-	1	-
HRK	114.355	101.609	400.684	422.852

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR zbog činjenice da se veliki dio sirovina nabavlja na stranom tržištu u navedenoj valuti, kao i da se primljeni krediti vežu uz EUR.

U idućoj tablici analiziran je neto učinak povećanje tečaja za 10%. Analiza obuhvaća ostvorene monetarne stavke imovine i obaveza u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. U slučaju smanjenja tečaja za gore navedeni postotak, utjecaj na račun dobiti i gubitka bio bi jednak i suprotan.

Utjecaj povećanja tečaja od 10%	2015.	2014.
Imovina	11.436	10.206
Obveze	(40.068)	(42.284)
Neto učinak na račun dobiti i gubitka	(28.632)	(32.078)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

g. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja.

Financijska imovina koja potencijalno može dovesti Grupa u kreditni rizik su dugoročni krediti, gotovina i potraživanja od kupaca. Dugoročni krediti su primljeni od banaka u zemlji. Grupa svoju gotovinu drži u Hypo Alpe Adria Bank d.d., Zagreb i drugim bankama u Hrvatskoj. Potraživanja od kupaca najvećim dijelom se odnose na potraživanja u zemlji. Ostalih značajnijih koncentracija kreditnog rizika Grupa nema.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza kreditnog rizika temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na kraju izvještajnog razdoblja. Izrađena uz pretpostavku da je iznos iskazanih obveza i potraživanja na kraju izvještajnog razdoblja vrijedio tijekom cijele godine.

U tablici su prikazane promjene odnosno neto učinak kada bi došlo do promjene kamatnih stopa za 50 baznih poena, uz pretpostavku nepromijenjenih ostalih varijabli.

		Kamata uvećana za 50 b.p	Razlika	Kamata umanjena za 50 b.p	Razlika
31. prosinca 2015. godine					
Krediti	13.212	14.028	816	12.396	(816)
Pozajmice	3.004	3.019	15	2.989	(15)
Neto učinak			831		(831)

		Kamata uvećana za 50 b.p	Razlika	Kamata umanjena za 50 b.p	Razlika
31. prosinca 2014. godine					
Krediti	11.675	12.580	905	10.770	(905)
Pozajmice	2.197	2.208	11	2.186	(11)
Neto učinak			916		(916)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h. Upravljanje rizikom likvidnosti

Uprava Grupe značajnu pažnju posvećuje upravljanju rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnost. Upravljanje rizikom likvidnosti zahtjeva određene rezerve i kreditne linije, neprekidno uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospjeća potraživanja i obveza.

Analiza rizika likvidnosti

U tablici su prikazana dospjeća ugovornih obveza i potraživanja iskazanih u izvještaju o financijskom položaju na kraju izvještajnog razdoblja. Analiza je izrađena na temelju diskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama, odnosno diskontiranih novčanih priljeva po financijskoj imovini na datum dospjeća. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godne	Od 1 do 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2015. godine						
Obveze prema dobavljačima (beskamatne)	-	166.365	21.535	11.043	270	199.213
Ostale obveze (beskamatne)	-	19.354	-	-	-	19.354
Obveze po kreditima	5,54%	6.739	42.728	109.010	315.696	474.173
Obveza temeljem najma	3,84%	-	-	4.972	10.749	15.721
		192.458	64.263	125.025	326.715	708.461
31. prosinca 2014. godine						
Obveze prema dobavljačima (beskamatne)	-	153.797	19.562	17.157	360	190.876
Ostale obveze (beskamatne)	-	14.122	-	-	-	14.122
Obveze po kreditima	5,74%	6.193	18.860	181.012	266.098	472.163
Obveza temeljem najma	4,08%	163	328	2.805	6.657	9.953
		174.275	38.750	200.974	273.115	687.114

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godne	Od 1 do 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2015. godine						
Potraživanja od kupaca (beskamatna)	-	162.536	4.595	2.255	5.477	174.863
Ostala potraživanja (beskamatna)	-	72.779	-	-	21.591	94.370
Potraživanja po zaimovima	4%	-	-	69.424	-	69.424
Novac i novčani ekvivalenti	-	10.422	-	-	-	10.422
		245.737	4.595	71.679	27.068	349.079
31. prosinca 2014. godine						
Potraživanja od kupaca (beskamatna)	-	169.453	32.923	25.603	6.255	234.234
Ostala potraživanja (beskamatna)	-	55.956	-	-	23.082	79.038
Potraživanja po zaimovima	4%	-	-	59.415	-	59.415
Novac i novčani ekvivalenti	-	6.841	-	-	-	6.841
		232.250	32.923	85.018	29.337	379.528

i. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Financijski instrumenti koji se drže do dospelosti u normalnom poslovanju su knjiženi po trošku nabave ili neto iznosu smanjenom za otplaćeni dio.

Fer vrijednost je određena kao iznos po kojem se financijski instrument može prodati trgovanjem između dobrovoljnih poznatih stranaka po tržišnim uvjetima, osim u slučaju prodaje pod prisilom ili radi likvidacije. Fer vrijednost financijskog instrumenta je ona koja je objavljena na tržištu vrijednosnica ili dobivena metodom diskontiranog tijeka novca. Na dan 31. prosinca 2015. godine iskazani iznosi novca, kratkoročnih depozita, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica, odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ovih sredstava i obveza.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

j. Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju

U idućoj tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti primjetljivih pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
2. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na izravno promatranje imovine ili obveza, tj. njihovih cijena ili su dobiveni neizravno, tj. izvedeni iz cijena I;
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na primjetljivim tržišnim podacima (neprimjetljivi ulazni podaci).

	2015.			
	1.razina	2.razina	3.razina	Ukupno
<i>Financijska imovina raspoloživa za prodaju</i>				
Ulaganja raspoloživa za prodaju	26.762	-	190	26.952
				2014.
	1.razina	2.razina	3.razina	Ukupno
<i>Financijska imovina raspoloživa za prodaju</i>				
Ulaganja raspoloživa za prodaju	28.625	-	47.672	76.297

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

34. POTENCIJALNE OBVEZE

Naknade za odlazak u mirovinu i ostale naknade zaposlenicima

Grupa nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili upravu. Sukladno tome, nisu unijeta nikakva rezerviranja za te troškove.

Za zaposlenike u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu.

Pravni postupci u tijeku

Grupa evidentira troškove pravnih postupaka u tijeku temeljem isplata po sudskim rješenjima. Grupa nema iskazane obveze temeljem pravnih postupaka u tijeku jer Uprava procjenjuje da ne postoji vjerojatnost značajnijih budućih troškova po ovoj osnovi koji bi teretili troškove.

35. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Nakon 31. prosinca 2015. godine nije bilo događaja koji bi imali značajan utjecaj na financijske izvještaje za 2015. godinu, odnosno nisu od takvog značaja za poslovanje Grupe da bi zahtijevali objavu u bilješkama uz financijske izvještaje.

36. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 25. svibnja 2016. godine.

Potpisano za i u ime Uprave dana 25. svibnja 2016. godine:

Damir Skender
Predsjednik Uprave

Marija Grgić Bukovac
Direktorica Financijske i kontrolinga

**"SAPONIA" KEMIJSKA, PREHRAMBENA I
FARMACEUTSKA INDUSTRIJA D.D. OSIJEK**

Nadzorni odbor

Broj: 86/16.

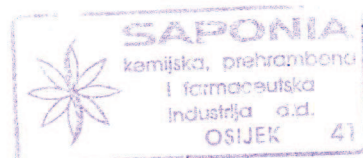
Osijek, 29.4.2016.

Na temelju članka 80. Statuta Saponije kemijske, prehrambene i farmaceutske industrije, d.d., Osijek, a u skladu s čl. 300.c i 300.d Zakona o trgovačkim društvima, Nadzorni odbor Saponije d.d. Osijek, na svojoj 92. sjednici, donio je

ODLUKU

o utvrđenju godišnjih financijskih izvješća Društva Saponia d.d. za 2015. godinu

1. Nadzorni odbor daje suglasnost na godišnja financijska izvješća Saponije d.d. za 2015. godinu, koja je podnijela Uprava Saponije d.d.
2. Nadzorni odbor daje suglasnost na izvješće o stanju Društva Saponije d.d. za 2015. godinu, koje je podnijela Uprava Saponije d.d.
3. Nadzorni odbor daje suglasnost na prijedlog odluke o upotrebi dobiti za 2015. godinu, koju je podnijela Uprava Saponije d.d.
4. Nadzorni odbor je suglasan s nalazom i mišljenjem revizora za 2015. godinu koje potvrđuje da su financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama.

Predsjednik Nadzornog odbora

Zdravko Pavić